

НАШРИЁТИ «АДИБ»

Нилуфар

ОТАШИ ҶОНАФРЎЗ

Душанбе
«Адиб»
2011

ББК 84 Тоҷик 7-5
Н-35

Мухаррир *Гулназар*

Н-35 **Нилуфар. Оташи чонофрӯз.** – Душанбе,
«Адиб», 2011, 164 сах.

ISBN 978-99947-64-57-0

© Нилуфар, 2011

САДОИ ДИЛИ ҲАССОС

Нилуфар дастпарвари шӯъбаи рӯзноманигории Донишгоҳи миллии Тоҷикистон аст. Ҳарчанд ки ӯ ба каламу дафтар меҳри беандозае дошт, қисмат ӯро ба роҳи дигар бурд ва солҳои тӯлонӣ ба корҳои хизбиву давлатӣ иштиғол варзид ва солҳои охир дар Ҳукумати вилояти Суғд корманди масъул буд. Аз рӯи тақозои вазифа саропои Тоҷикистонро гашт, ба кишварҳои дуру наздик сафар кард ва ба қавле, одаму оламу ба чашми худ дид.

Нилуфар дар ноҳияи дурдасти Дарвоз, ки васфи онро устод Деҳотӣ моҳирона ба қалам овардааст, ба дунё омада, меҳри онро, хусну малоҳати онро чун тӯшаи роҳ ҳамеша бо худ бурдааст.

Дар солҳое, ки дар хидмати давлатӣ буд, навиштану офариданро фаромӯш накард, дар бораи фарзандони меҳнатқарини Ватан пайваста мақолаву очеркҳо эҷод менамуд. Рисолаҳои пурмӯхтавои ӯ дар васфи хидматҳои раиси собиқи вилояти Суғд Қ.Р.Қосимов, сӯиқасд ба чони Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон дар вилояти Суғд, марги падари Қосимов дар вилояти Хатлон, ҳучуми Худойбердиев, «Талошҳо» (1996, дар бораи собиқ сардори милисаи ноҳияи Шохмансур – Нуралӣ Одинаев), «Ҳомиёни Шаҳритус» (2001, ба муносибати 70-солагии милисаи ноҳияи Шаҳритус ва ҳаёт ва фаъолияти собиқ раиси ҳукумати ноҳия Эшбурӣ Эсанбоев), «Три завета» (2007, дар бораи ҳаёт ва фаъолияти собиқ Президенти Украина В.Юшенко), масоили иқтисодиву фарҳангӣ бисёр ҷолибу хонданианд.

Нилуфар аз соли 1978 дар маҳфили адабии Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшон, ки ба он шодравон Ширин Бунёд роҳбарӣ мекард, иштироки доимӣ дошт. Корҳои давлатӣ ба корҳои эҷодӣ кам фурсат диҳанд ҳам, аммо ӯ дар

сафархову маҷлисхову машваратҳо қалам ба даст мегирифт, сатрҳои парешонашро дар дафтар ёддошт мекард.

Алалхусус баъди ба истиқлол расидани Тоҷикистон, мушкилиҳо ва nobасомониҳои солҳои аввали истиқлол, бозсозиву ободгариҳои солҳои охир Нилуфарро бештар ба эҷод ҳидоят намуданд.

Китобе, ки ҳоло дар даст доред, самарои ҳамон заҳматҳо, ҷустуҷӯ ва бозёфтҳои ӯст. Умед дорем, ки садои дили ҳассоси Нилуфарро мешунавед ва ба ғаму шодиҳои ӯ шарик мешавед.

*ГУЛНАЗАР,
Шоирӣ халқии Тоҷикистон*

РАҲНАМОИ ОЯНДА

Лаҳзаҳои гирудори мову ман
Хуни мардон рехт дар хоки Ватан.
Сарварам, бо қудрату мардонагӣ,
Ҳомие гаштӣ ба халқи хештан.

Ақли солихро ба қор андохтӣ,
Дӯстиву душманӣ бишнохтӣ,
Нек донам, тоҷдори миллатӣ,
Парчами тоҷик баланд афрохтӣ.

Пушти мизи қисматафрӯзи Ватан
Чанд гаштӣ бо ҳарифон ҳамсухан.
Ҳадяи поянда аз роҳи умед
Сулҳ овардӣ, ба халқи хештан.

Аз сари он анҷуманҳои баланд
Мезадӣ ҳарфи баланду судманд.
Эътиқод оварда бар ҳар як сухан,
Давлати моро зи ту бишнохтанд.

Аз ту арвоҳи ниёгон шод гашт,
То Ватан аз кулфате озод гашт.
Раҳбари мо, ҳимматат омад баланд,
Хонадони поки дил обод гашт.

Раҳбари миллат, шараф ёри ту бод,
Рӯҳи аҷдодон мададгори ту бод,
Дар ҳама душворӣ моро ёварӣ,
Ҳимматат исботи ҳар қори ту бод!

Тоҷикистони азизам, сарварам,
Меҳри покатро, ба дилҳо мебарам!
Парчами Сомониён бардоштӣ,
Зинда бош, эй раҳнамову раҳбарам

ЭЪТИҚОД

«То даме халқам парешон аст, ман
Ҳастам он қисме – надорад чон ба тан.
Меҳанамро пок созам, то расад
Охири фарди фирорӣ бар Ватан» –

Ваъдаҳоят як ба як ичро намудӣ,
Меҳри худ дар қалби мардум ҷо намудӣ.
Гавҳари мақсуд рӯи каф гирифта,
Сулҳи ҷовидон ба халқ эҳдо намудӣ.

ТОҶИКИСТОНАМ

Ранг гирад рӯзгори тираам,
Чун бигирам раҳ ба сӯят, эй Ватан.
Мепарам озод чун мурғи ҳилол,
Ман надорам бим аз зоғу заған.
Мекашад ёди ту ҳамвора маро
Сӯи марзу сӯи халқи бебаҳо.
Эй Ватан, як пораи қалби манӣ,
Ман насозам домани покат раҳо,
Модарам ҳастӣ ба ҳар чо доимо!

ШУКРОНАБОРОН

Муборак рӯзи истиқлоли тоҷик,
Хумоюн сулҳу истиқлоли тоҷик.
Худоё! Дар паноҳи худ ниғаҳ дор,
Ҳама ин баҳту ин иқболи тоҷик.

Ки худ мо мардуми меҳнатқаринем,
Ба дониш лоиқи сад офаринем.
Худоё! Ман зи даргоҳат бихоҳам
Ҳамеша рӯи истиқлол бинем.

Ҳама аз юмни Раҳмон аст имрӯз,
Тамоми халқ хандон аст имрӯз.
Зи рӯи кулли тоҷик, ай Худоё,
Бубин, шукронаборон аст имрӯз.

БАҲОРИ ДАРВОЗ

Баҳорат гулфишону пурнишот аст,
Баҳорат зебиши нав-нав ҳаёт аст.

Зи обу кӯҳсоронат чи гӯям,
Гулу себаргазоронат чи гӯям.

Сафобахшанда чӯҳоят пуробанд,
Барои боғҳо дар изтиробанд.

Зи атласпӯшии гулдухтаронат,
Шуда мафтун якояк ошиқонат.

Диёри номдорам, эй т у, Дарвоз,
Ҳамеша шахдборам, эй ту Дарвоз!

ЗАХМИ СЌЗОН

Дар диёре, ки саропо кони зар буд,
Дар диёре ки ҳама аҳли ҳунар буд,

Мардумонаш он қадар озода буданд,
К-аз муҳаббат ғунҷаи бикшода буданд.

Духтаронаш чун ғизолон масту зебою сарафроз,
Ҳамчу қабке андар баландӣ карда парвоз.

Навҷавонаш ҳамчу Фарҳоди таҳамтан кӯҳкан буд,
Тухми душманро ҳама дам решакан буд.

Духтарони зарбдораш номбардори Ватан буданд,
Ҳар кучое чилчароғи анҷуман буданд.

Мӯсафедонаш насихатгӯи мо буданд,
Дар нигоҳам мардуми хушрӯи мо буданд.

Дар талоши модаронаш ҷустуҷӯи модарам боқист,
Лек медонам мисоли модарам дигар анисам нест.

Гар падар барвакт рафту чехраи ӯро надидам,
Лек меҳрашро даруни сина ҷовидона дидам.

Ман калон гаштам, худамро ёфтам дар зиндагонӣ,
Гар шикастам, боз пайвастам, ки ҳастам з-ӯ нишонӣ.

Аз ватан рафтам ба таври ногаҳонӣ,
То кунун дорам ба қалби хештан доғи нишонӣ.

Ман натонам ин диламро канда рӯи даст гирам,
То ҳама хонандаи ман донад аз дарди замирам.

Гарчи зебо ҳамсару ҳам панҷ фарзандам бар паҳлу ҳаст,
Дар замирам дард дорам, сӯзи ман бугуфтугӯ ҳаст.

Гарчи акнун давлатам ҳасту, ба раҳ сахтӣ надорам,
Боз пеши ақрабоям зори зори зори зорам.

Муфлисӣ мушкил набуд, бекасӣ дарди гарон аст,
Заҳми сӯзоне аз ин дардам ба сина ҷовидон аст.

Боз дарде, ки чони ман ба сӯзу дард меорад,
Ин ки бинам ҳамватанро, ашки ғам дар дидаҳо дорад.

Аз Ватан дурам, валекин ҳамватанро гоҳ-гоҳ бинам,
Дида холи ногуворашро, ба дарду ғусса бинишинам.

Ман ба худ мепечаму дарду саволам бе ҷавоб аст,
Бас насиби мардуми ғурбатнаво умре азоб аст.

Тинчии дирӯза рафту роҳате ҳоло надоранд,
Мардикори дигаронанду ба ҷуз ғавго надоранд.

Модари чон гоҳ-гоҳе дар ғамам дар хоби ман ой,
Бо нигоҳе ту ҳазорон мушкilotи умр бикшой.

Рӯҳи ту манро мададгор аст дар сахтӣ, аё Модар!
Чун дар айёми ҷавониам сарамро мегирӣ дар бар.

Ту маро нодида рафтӣ, ман туро нодида мегирям,
Ман қасоси дарду ҳасратро зи ҷӯби хома мегирам...

МЕХЎРАМ АФСЎС

Хӯрам афсӯс, ки танҳои танҳоям,
Хӯрам афсӯс, ки танҳои дунёям,
Кунам ҷаҳде, ки ёбам аз бароям,
рӯшании роҳи фардоям.
Агарчанде ки танҳоям,
Агарчанде ки лабреси ҳама дарду аламҳоям.
Агарчи як гули пажмурдаи домони сахроям.
Валекин пеши номардон
Гули раънову зебоям,
Агарчанде ки танҳоям.
Агарчанде ки танҳои тамоми рӯи дунёям.
Ва месӯзад аз ин танҳой як умре саропоям,
Намегӯям, ки танҳоям.
Агарчанде намебошӣ сабоҳи умри фардоям.
Туй он баҳти волоям,
Туй он баҳти дунёям.
Ва ман андар тамоми зиндагонӣ бо хаёлотӣ ту зебоям,
Агарчанде ки танҳоям,
Агарчанде ки танҳои тамоми рӯи дунёям,
Намегӯям, ки танҳоям,
Намегӯям, ки танҳоям.

ПАЙМОНИ УМР

Туй савганди ман, паймони умри ман,
Туй гулгунчаи хандони умри ман.

Туй, ки дар чаҳони бекарон озод мегардам,
Туй он кавкаби рахшони умри ман.

Чаро аз байни мардум чашми ман танҳо туро кобад,
Чаро бо сад умеду ноумедиҳо туро ёбад?

Вале ту бо ҳа мин хорию зорӣ боз безорӣ,
Чаро истораи меҳрам ба рӯи ту наметобад?

Чаро дар роҳи ишқи худ маро ғамнок бинмудӣ,
Чаро рафтӣ зи дида, чой дар афлок бинмудӣ?

Ту рафтӣ аз пайи уммед сӯи дуриҳои дур,
Тули умеди қалбамро ба зери хок бинмудӣ.

БИРАВ

Бирав аз мардуми чашми сиёхам,
Дигар баҳри ту маъвое надорад.

Дар ин бозори бе меҳрии дунё
Дигар баҳри ту савдое надорад.

Умед аз ноумедиям зиёд аст,
Зи марди бохирад парво надорам.

Тамоми ҳастиро бар ӯ бубахшам,
Агарчи нукраву тилло надорам.

Намехоҳам ба фанд орам ба домаш,
Ки қалби ман ҳама дори гуноҳ аст.

Худат инсоф кун: дар зиндагонӣ
Магар ки одамӣ беиштибоҳ аст?

Агарчи фанд хӯрдам пеши чашмот,
Бубин ту зиндагиям пурнишот аст.

Ба ӯ бахшам аз ин пас шаҳди умрам,
Ҳаёти ӯ барои ман ҳаёт аст.

МАШАВ НАВМЕД

Ба ёдат ҳаст он бегоҳ,
Ба ҳам будем мо ҳамроҳ.
Ҳамон рӯзе ки истода
Будем андар сари шахроҳ.

Гусели ту намудам ман,
Бидон, бо дидаи пурнам.
Агарчанде нафаҳмидӣ,
Дили ман буд кони ғам.

Ҳамон шабро саҳар кардам чӣ ғамгин,
Бо худ печида ман чун мори захмин.
Чаро ман ваъдаҳои хом додам,
Сарам монанди кӯҳе гашта вазнин.

Бишуд рӯз он шаби бас мушкили ман,
Нашуд як лаҳза хурсанд ин дили ман.
Бимон он ваъдаи хомат чу доғе
Ҳамеша гул кунад андар гили ман.

Пагоҳӣ чун ту хайри сард кардӣ,
Дили пурмеҳрро пурдард кардӣ.
Нафаҳмидӣ магар, ки чорае нест,
Ду рухсорам зи ҳаҷрат зард кардӣ.

Бидон, ки зиндагӣ он асту ин аст,
Ҳама пасту баландиаш ҳамин аст.
Агар дорӣ ту меҳри софу тоза,
Ҳамин ранчу азобаш ҳам беҳин аст.

Машав навмеду кун ту бурдборӣ,
Сабуриро бикун, чонам, шиоре.
Ки навмедӣ бувад ин кори шайтон,
Паси фасли хазон бошад баҳоре.

НАХОҲАМ ДИГАРЕ

Ҷони ман дар тобу тобу кӯи ту дур асту дур,
Ташнаи оғӯшату бо ҳоли зор истодаам.

Баҳри чи дурӣ гузинӣ ту дар ин умри чу барқ,
Ҳар даму соат ба роҳат чашҷор истодаам.

Ман, ки мӯҳтоҷи туям, зору гирифтори туям,
Дасти меҳрат бар сарам кун, ҷони ман имони ман.

Меҳӯрам савганд ба Яздон, ки нахоҳам дигаре,
То қиёмат хоҳамат, гирандаи домони ман.

ШАҲИД

Ба ёди профессор С. Абдуллоев

Шаҳид афтодӣ, ҷойи ту аён аст,
Канори равзаи ризвон макон аст.
На ҳар кас ҷой дар он ҷой дорад,
Ки ҷаннат ҷой бар озодагон аст.

ШУЪЛАИ МУҲАББАТ

Эй шӯълаи мубораку пурмеҳри орзу,
К-аз куллаҳои кӯҳи баланд орамидаӣ.
Дар марзҳои кӯчаки ин қалби беқарор,
Шабҳои бекарон, гули истора чидаӣ.

Андар канори қалби бас орому бесадо,
Меҳре ато намудаву чун гул дамидаӣ.
Аз умқи баҳри ин дили аз ишқ беҳабар,
Як ишқи поку соф, чу дурдона чидаӣ.

Қалби пуризтиробу чу кӯҳ устувори ман
Боре надида буд чунин ишқи оташин.
Ман бо каломии ишқи аввал рост меравам,
Ки қатраи муҳаббатаму бо ту ҳамнишин.

Ман ахтари муҳаббатаму аз кароматаш,
Боре ниғаҳ ба сӯи дигар дил наафканам.
Ҷӯро азизу пок барам то ба рӯзи ҳашр,
Ман қалби хеш бишканаму ишқ нашканам.

СҶҲБАТИ КҶТОҲИ ГУЛ

Ман гули наврустаро кардам назора ин сахар,
Бо ҳазорон орзуҳо муғчаашро боз кард.
Шабнаме болои ӯ афтод бар рӯи замин,
Муғчаҳои дигареро дидаву овоз кард.
Мо гули наврустаему бори аввал омадем,
То кунем ин зиндагиро сабз монанди баҳор.
Баъди чанде ҳамчу гард афтем бар рӯи замин,
Тухми моро бисабзонанд, аз мо ёдгор.
Сӯҳбати кӯтоҳи гул андар дилам шӯре фиканд,
Ёд кардам ман зи нокомии садҳо навчавон.
Ҳайфи умри ҳамчу гул кӯтоҳ дар боғи умед,
Бо дили пурорзу гиранд роҳи охирон.
Мехӯрам афсӯс, меафтам миёни фикри худ,
Қасд мехоҳам бигирам ман зи марги беамон.
Мерасад бар гӯш оҳе ҷонгудоз,
Лек дар қалбаш бувад дарди гарон.
Мехӯрам афсӯс ҳар дам бар Фурӯғ,
чунки ноком аст ӯ.
Ман ғаме дорам ба дил, чун дар дили ӯ бебаҳост.
Ку касе, к-акнун бар қадри он?
Қадрдонӣ карданаш имрӯз айни муддаост.

НАӢ ФАРДО

Кучоҳо мегурезӣ з-оташи ишқи саропосӯз,
Биё, монанди Фарҳоде аз ин пайроҳаҳо бигзар.
Бичӯй аз торҳои қалби ман оҳанги қалби худ,
Биё шерона бар сӯям, агар дорӣ ба худ бовар.

Ту, ки имрӯз дар ман сад гуноҳеро раво бинӣ,
Бидон! Ки баъди маргам покиямро дарк месозӣ.
НаӢ он лаҳзае, ки қалби ман дар сини хок аст,
Биё имрӯз, то дар зиндагӣ бошам зи ту розӣ.

Сари қабрам ту мерезӣ сиришки дарду ҳасратро,
Дигар аз ашки ту ҳамчун гули озар намесабзам.
Агар садҳо гули уммед сар аз хок бардоранд,
Дигар чун оташи Зардушти исёнгар намесабзам.

Ба сони шӯълаи хуршед ман ҳар сӯ нагардам пош,
Ҳама дарду алам пинҳон бувад дар хандаҳои ман.
Садоят мерасад аз дур пур аз ғуссаву андӯх,
Чавобе деҳ ту бар ҳар хандаҳои ман.

Надонам лаҳзаи маргам ту дур астӣ ё наздик,
Вале аз дасти қисмат нест дар дунё паногоҳе.
Ягон рӯзе бубояд сар ниҳем андар дили ин хок,
Ба паҳлӯи ҳама фарди худоғоҳу худохоҳе.

Ман акнун бо сухан бояд туро огоҳ бинмоям,
Туро бо дил шиносам, лек дилро бо ду чашми нам,
НаӢ фардо сари хокам, нарезон ашки ҳасратро,
Ба ҳаққи ғуссаҳои ман, маро ҳоло бишав ҳамдам.

СУРУДИ ЧОВИДОН БУВАД

Дар ин шаби ситорабор,
миёни ин ситораҳо,
Ба ёди меҳру
ишқи поки ту нахуфтаам.
Ба рӯи коғази сафед,
зи ишқи пуршарори ту
Бубин, ки мисра гуфтаам,
Канори ин шаби сиёҳ,
Канори сабзаву гиёҳ.
Садои булбулон гувоҳ,
Ба ту суруд мисра гуфтаам.
Ба чашми чоншикори ту,
Ба ишқи беварори ту,
Барои он муҳаббатам,
Бидон, ки шеър гуфтаам.
Агарчи байни мардумон,
Нишони тири ғайбатам.
Набошадам ҳаросу бим,
Чу ишқ ҳаст мақсадам.
Ягона ғамбарори ман,
Ҳамин, ҳамин муҳаббатам.
Ба рӯи коғаз оварад,
Ҳама шиканчаи дилам.
Ба ман чу ёваре бувад,
Аз ўст сахл мушкилам.
Агарчи шеър гуфтаам,
Тамоми шаб нахуфтаам,
Агарчи дурр суфтаам,
Барои ташнағони ишқ
Мисоли оби чашма аст,
Зи номи ман нишонае
барои ташнагон бувад.
Барои ташнағони ишқ
суруди човидон бувад.

МЕСИТОЯМ

Меситоям насли неке,
К-ӯ ба халқи хеш умре созгор аст,

Меситоям он писар, ки дар дили ӯ
Меҳри модар пойдор аст.

Меситоям ошиқе, дар қалби ӯ
Як муҳаббат устувор аст.

Меситоям содиқе, дар қалби ӯ
Як муҳаббат ҷойдор аст.

Меситоям родмардеро, ки баъди мурданаш
Номи некаш ёдгор аст.

ХУДО ДОНАД

Аҷаб нури нигоҳе, қалби ман оташ ҳамегирад,
Бисӯзад, хок гардад, пеши он нури ниғаҳ мирад.
Касе инро намебинад,
Касе инро намедонад.
Яқин донам, ки чашми бад ба сӯи ишқи мо кӯр аст.
Вале чашми Худо биност,
Мебинад,
Мебинад,
Ки қалби мо тараб хоҳад,
Нахоҳад ғуссаву ғамро.
Нахоҳад чашми пурнамро,
Худо яктост,
Худо яктост.
Нигоҳат гарчи месӯзад, маро зебост.
Барои қалби ман яктост,
Барои ман ҳама дунёст.
Аз он чашмони охувонаву абрӯи пайваста
Саропо меҳр мерезад ба роҳи ман,
Касе инро намебинад,
Касе инро намедонад,
Фақат танҳо Худо донад,
Худои раҳнамо донад,
Худои ишқи мо донад.

ИНСОН

Худоё! Дар дили инсон
    чӣ гапҳое, чӣ гапҳое!
Худоё! Дар сари инсон
    чӣ савдое, чӣ савдое!
Зи ҳар сахтӣ, зи ҳар кулфат,
    зи ҳар дарде, зи ҳар захмат,
Ки месӯзад дар ин дунё
    саропое, саропое.
Ва ё ки қисматаш шӯр аст,
    замона ё ки ночӯр аст,
Намебинад азоби умр,
    магар чашми фалак кӯр аст?
Худоё! Худ кунӣ осон
    ҳамеша мушкилоти кас,
Намон, инсон шавад мӯхтоҷ
    миёни ҳар касу нокас .
Ба сахтиҳо гар инсон аст,
    умедаш бар ину он аст,
Ба ҳар ҳоле, ки бошад ӯ,
    Худовандаш ниғаҳбон аст.
Худовандаш ниғаҳбон аст,
    ки ӯ махлуқи Яздон аст.

ҲАСРАТ

Самои қалби ман умре пур аз абри ғамолуде,
Зи ғам хӯрдан дар ин дунё набуд суде, набуд суде.
Аё Яздони поки ман, бисӯзам ман, бисӯзам ман,
Ҳамин абре, ки мебинӣ аз он дуде, аз он дуде.

Миёни ҳасрати хунин якумрӣ зору танҳоям,
Даруни кулбаи бекас зи ғам сӯзад саропоям.
Ҳама армони ту аст ин, аё Модар, аё Модар,
Тамоми умри худ, Модар, ман акнун роҳ мепӯям.

Садоят боз меояд миёни пардаи шабҳо,
Ба хобам медарой ту, басо зебо, басо зебо.
Вале, Модар, ҳама дидор дар хоб асту дар пиндор,
Ба бедорӣ ҳамонам ман: саре танҳо, саре танҳо.

Аё Модар, аё Модар, бимондӣ зору танҳоям,
Ҳамехоҳам, ки гирӣ ту ба оғӯшат саропоям.
Дар ин дунёи пурғавғо, дар ин шебу фарозиҳо,
Ҳамесӯзам, ҳамесӯзам миёни бекасиҳоям.

САБР

Зи сахтиҳои дунёи чафокор
Шавад ҳар одами дилмурда бедор.
Аз ин пасту баландиҳои тақдир
Намирад одами бо нангу бо ор.

Чаро ки сабр доруи тани ӯст
Ва шукрона дуою чавшани ӯст.
Ҳазорон хизмати карда ба модар
Паноҳи чону роҳи равшани ӯст.

Касеро сабр кардан пешаи ӯст,
Ба оби раҳматаш тар решаи ӯст.
Азобашро баробар карда қисмат
Худо пайваста дар андешаи ӯст.

ДУХТАРИ ОФТОБ

Ман туро ёфтаму дилшодам,
Аз бароят дари дил бикшодам.

Нестам Нилуфари танҳо ман,
Зуд гирам ба канор, озодам.

Дӣ бирафтам ба тамошои чаман,
Пеши гулҳо сири худ бинҳодам.

Ёфтам он чи ки ман мечустам,
Дар раҳи бахт кунун афтодам.

Ай чавон, базм биорой кунун,
Бинишин паҳлӯям, эй Шамшодам.

Соқиё, чоми маро кун саршор,
Ки дар ин базми тараб Гулшодам.

Дӯстон, мунтазирам дар раҳатон
Дари дил баҳри Шумо бикшодам.

АЁ САРВАР, НАВРҶЗ АСТ

(Ба шоири марҳум Сарвар Амирҷон мебахшам)

Ба дил гуфтам, ба наврӯзӣ равам,
оғӯш гирам навбаҳоронро,
Бичинам ёсуман, себаргаву гулҳои хандонро,
Зиёратҳо кунам қабри шаҳидонро,
...вале афсӯс...
Зи фарсанге шунидам, нолаи пурдарди сӯзонро.
Аҷаб коре, аҷаб коре,
шунидам ман дар ин Наврӯз
оҳи сарди инсонро.
Бидидам модаре гирён,
бидидам модаре нолон,
Бидидам модареро, гиряҳо дорад,
Ба сина лахчаи сӯзон.
Ба рӯи хок хобида,
ба оғӯшаш кашида қабри фарзандаш,
Зи наврӯзаш ба ӯ меод бо дарду алам пайғом:
Бихез, эй ҷон, ки Наврӯз аст,
ба сина дарди он сӯз аст,
Занад фарёди беохир...
Аё Сарвар,
кунун фасли баҳорон асту хомӯшӣ,
Миёни деҳаи Ёгед
ниҳон дар қабри гулпӯшӣ.
Намедонӣ, баҳорон аст,
Дар ин Наврӯз ҳаргиз
чомаи армон намепӯшӣ,
Ҳама ҳамдеҳагон имрӯз
андар иди Наврӯзанд.

Барои рӯҳи ачдодон
    хаме оташ барафрӯзанд,
Барои қомати шеърат
    зи гулҳо чома медӯзанд.
Ба ёди ту, аё Сарвар,
    тамоми умр месӯзанд,
Сари қабрат манам, Сарвар,
    чаро хомӯшу хомӯшӣ.
Манам як ташналаб
    дар гирудори шеъри дунёй,
Умеде лоштам бинам туро,
    роҳам ту бинмой,
Ман оҳе мекашам аз дил,
    сиришке мекунам хунин,
Туро нодидаам Сарвар,
    якумрӣ ман аз ин ғамгин,
Бигӯ рози ниҳонатро,
Бигӯ дарди гаронатро.
Бигӯ армонҳои хуфтаи
    дар дил ниҳонатро,
Шавам то ман давоми ту,
Давоми нотамоми ту.
Бигирам хомаатро,
    то шавад ором рӯҳи ҷовидони ту.
Бихоб ором,
    эй Сарвар,
Бихоб ором,
    эй Сарвар,
Махӯр ғам бекасе монад
    ин ҷо хомаву дафтар,
Манам он посбони хонаву
    шеъри тарат, Сарвар,
Набигзорам, ки дасте аз рақибон
    баррасад бар он,

Сароям, то садои ту расад
бар гӯши баҳру бар,
Бихоб ором,
бихоб ором,
Сари қабрат бихонам фотеҳа
аз номи ҳамдардон,
Бихонам фотеҳа бо лафзи ширин,
лафзи ачдодон,
Дар ин Наврӯз мепӯшам ба ҷоят ҷомаи идӣ.
Бигирам то ҳама армони ту
аз гардиши айём.
Аё Сарвар,
ки айёми баҳорон асту хомӯшӣ,
Миёни деҳаи Ёгед
ниҳон дар қабри гулпӯшӣ.
Намедонӣ, баҳорон омадаст,
саршори армонҳо.
Дар ин Наврӯз як дам
ҷомаи умед нампӯшӣ,
Бигирам рӯи каф дафтар,
Ки он ҷо мисраъҳои оташини туст,
Гузoram бар сари қабрат,
ки гардад ҳамчу як ахтар,
Бибурдам даст бар рӯям,
бибурдам даст бар рӯям:
«Худо ободу нуристон кунад қабри ту, эй Сарвар!»

ЗИ НУРИ ЧАШНИ ТУ

Барои Ш. Шоҳтемур

Бихондам қиссаҳоятро,
саросар рӯзгорат пурчафо будаст,
Ҳама дарду ҳама кулфат,
барои халқи мо будаст.
Задӣ панча,
ба домони ҳақиқат,
то барӣ бо худ,
Биёри бар кафат он донаи мақсуд,
Гузар кардӣ зи оташҳо,
Зи теғи нокасон сад бор,
Шавад то офтоби бахт
ба рӯи камбағал нурбор,
Дарахти дӯстиро ту
Шинондӣ тозаву бехор,
Кунун дар оғуши мулкат
Якумрӣ гашта он пурбор,
Зи теғи нокасон гар ту
чавониро видоъ кардӣ,
Барои ҳамдиёронат
ҳаёти хуш ато кардӣ,
Аз ин рӯ дар дили халқат
шудӣ як шӯълаи тобон.
Ва акнун сарзамини ту
Зи нури чашни ту, «Эй офтоби инқилоб»
Огандаи сад офтоб аст,
Комеб аст.

НАХЛИ БИШКАСТА

Зи дасти нокасе
    бахту умедат гашт сарбаста,
Шудӣ дар чорбоғи зиндагонӣ
    нахли бишкаста.
Кучо орай ба даст он домани поку муборакро,
Шуда сад бори нангине
    кунун дар гарданат баста.
Кучо он кудрате,
    меҳри дигарро бар забон орай.
Кучо рӯе,
    барои дигаре ин қалб биспорӣ.
Наяст ин қалб,
    наяст ин қалб,
Бори нангу номус аст,
Кабӯтарбачае буду
    кунун аз бол озурдаст.
Надорад кудрати парвоз,
    афсурдаст.
Бимонад яккаву танҳо,
    канори шаҳри пурғавго.
Ба дасти марди номарде,
    дили пурдари биспурдаст.

ХАТИ МУРОД

Қоми шароби васламу
нӯши ман орзӯи ту.
Дар ду ҷаҳон намешавам
сери висоли рӯи ту.
Қош қаламкаши ҷаҳон хати мурад баркашад
ба сӯи он канори атрбӯи ту.
Нигоҳи ман бичӯяд он
нигоҳи пуршарри ту,
Сиришки шодиям барад
зи рухсор ғубори ту.
Вучуди кӯчакам ба худ
тавони тоза ёфта
Зи гармии ҳарорати
канори меҳрбори ту.

ЧОВИДОН

Ҳамехоҳам ба ту шеърё нависам,
Ки монандаш дар ин дунё набошад.

Ҳамехоҳам ба ту меҳре бубахшам,
Ки дар бозору дар савдо набошад.

Муҳаббатро кучо тонӣ харидан,
Матои ишқи мо кимхо набошад.

Биё, дунёи қалбам сайр бинмо,
Ки ҷои меҳри ту ин ҷо аён аст.

Якумрӣ дар дили ман хона дорӣ,
Бинои ишқи ту то ҷовидон аст.

ГИЛА

Ба ман чабру чафо кардӣ, чӣ дидӣ?
Дилам обу адо кардӣ, чӣ дидӣ?
Ту шайдои рухи дигар бигаштӣ,
Ба ӯ чонат фидо кардӣ, чӣ дидӣ?

Бале, дар бораат фикрам хато рафт,
Чу як истора бар авчи само рафт.
Дило, беҳуда кардӣ ошноӣ,
Ба оне, ки зи ту ношно рафт.

Азизам, зодаи ин кӯҳсорӣ,
Намезебад туро ноустуворӣ.
Пас аз ин боядат омӯхт, омӯхт
Зи кӯҳҳои Бадахшон бурдборӣ.

ГУМГАШТА

Набошад бори ширин бори дунё,
Ҳамеша мекашам озори дунё.
Туй қимматтарин гумгашта давлат
Канори ман тixй баҳрат, ту боз о.

Канори ман бишуд гар чои дигар,
Зи дӯзах аз бароям гашт бадтар.
Барои ин канори сарду холи
Бикардам хешро маҷбур яксар.

Саропо сӯхтаи, хокистарам ман,
Зи дасти зиндагонӣ абтарам ман.
Иноят кун ба ман як зарра меҳрат,
Ки мисли мурғи беболу парам ман.

МАНАМ ҒОЛИБ

Манам Гурдофариде
дар чаҳони ишқ,
Ҳамонам, ки
савори Рахши Рустам боз меоям.
Агарчанде занам,
мардонапайкар Рахш ронам
дар замини ишқ.
Туро дар рамзгоҳи ишқ
меоям.
Биё, бар ту супорам
Рахши Рустахро
Мани танҳо,
Пиёда роҳ мегирам ба сӯи размгоҳи ишқ.
Вале ту н-омадӣ!
Чаро кардӣ фирор аз ҳавли майдон?
Худо донад,
Надорӣ қудрате, то Рахши Рустахро
чилав гирӣ миёни корзори ишқ,
Ту мағлубӣ,
манам ғолиб.
Кулоҳу чомаи мардона дар тан
Бо вучуди Рустамона
Рахш меронам,
Миёни корзори ишқи ту,
Эй мард,
Эй марди фирорӣ,
Кучо дори фирор,
Ту мағлубӣ,
Манам ғолиб!

МАН НЕСТАМ ОН КИ БУДАМ

Боз омадам бар кӯи ту,
                  бори дигар то бингарам
Ту сарвари чони манӣ,
                  чун мекунам бесарварам,
То дар бадан чони ман аст,
                  аз пушти ту ман раҳсипор,
Ҳаргиз намехоҳам бувад
                  бегона марде раҳбарам.
Меҳри туро дар умқи дил
                  чун гавҳаре мепарварам,
Аз меҳри ту дар зиндагӣ
                  кохи ҳавас меофарам.
Дар кунчи он роҳат кунам,
                  аз баски бе бому дарам,
То ки надонад душмане
                  аз ишқи ту дарбадарам,
Боз омадам бар кӯи ту,
                  гир андаке андар барам,
Дигар нахоҳам лаҳзае
                  бе ту ба дунё бингарам.
Боз омадам бар кӯи ту,
                  бингар ба рухсори тарам,
Ман нестам оне будам,
Ман дигарам,
                  ман дигарам,
Ман шоҳаи бишкуфтаи Нилуфарам.

НАДОРӢ ФИКР

Ба чашмонат шарори ишки ман умре фурӯзон аст,
Ба чашмонат ниғаҳ дорам, ки пур аз оҳи сӯзон аст.

Маро дидӢ кунун дар нимароҳи зиндагии хеш,
Гумон кардӢ, ки ишқу ошиқӢ як умр осон аст.

Ба чашмони ҳавасбинат маро акнун харидорӢ,
Ту мегӯӣ бароям аз само истора меорӣ.

Дар ин лаҳза надорӢ фикр ту аз зиндагии хеш,
Маро бигзору рав, ту соҳиби иқболи бедорӣ.

ТОЧИКИСТОН

Тоҷикистон, эй замини нозанин,
Кардаам меҳри ту дар дил чогузин.
Ишқи ман аз хоки ту сар мекашад,
Шӯъла ҳамчун нури ховар мекашад.

Кӯҳсоронат ба чашмам дилрабост,
Мисли кӯҳистонӣ духтарҳои ту.
Навҷавонони ту зеби кишваранд,
Мекунам сар ҳам ба модарҳои ту.

Хомаам дар васфи ту очиз бувад,
Шеъри ман дар пеши ту ночиз бувад.
Ман наметонам сухан гӯям туро,
Ки сухан шоистаи Ҳофиз бувад.

МУҲАББАТ

Муҳаббат ахтару дил осмон аст,
Муҳаббат ганчу дил гӯё ки кон аст.
Дили беишқ зулматхона бошад,
Дили ошиқ дили аҳли чаҳон аст.

Муҳаббат дар ниҳодаш шӯр дорад,
Муҳаббат дар замираш зӯр дорад.
Гаҳе бо тори қалби мо ҳамоҳанг,
Гаҳе ӯ нағмаи ночӯр дорад.

Муҳаббат ахтари шабзиндадор аст,
Самои қалби моро шӯълабор аст.
Чӣ гӯям ҳарф аз боби муҳаббат?
Ғаму дардаш ба олам бешумор аст.

ДУР АЗ ВАТАН

Сӯи Маскав ман, ки мекардам сафар,
Мулки зебо дур мемонд аз назар.
Аз гузашта ёд карда ҳар замон,
Кишварамро мешудам пазмонтар.
Ёд кардам кӯҳсорони варо.
Боғу гулгашти шукуфони варо,
Чун бидидам модареро пеши роҳ,
Ёд кардам, модаро, чашмони пазмони туро,
Ашки ҳангоми гусел
аз сари рухсора ғалтони туро.
Лек ҳар чое равам, чон Модарам!
Дури дур афтам зи марзи кишварам,
Дон, ки якумрӣ бигӯям ин сухан:
Ман ба бӯи Тоҷикистон зиндаам,
Ман бароят, модари чон, зиндаам.

ДАРВОЗ

Кӯҳои баланду барҳавои Дарвоз,
Як пора замини пурсаҳои Дарвоз,
Гардидаву дидаам тамоми олам,
Чое набувад мисоли ҷойи Дарвоз.

Дарвоз, ту ганчи шоҳвори ватанӣ,
Дарвоз, макони булбулони суханӣ,
Гарчи биравам дур аз ин мулки азиз,
Дар ёди ману ёди ману ёди манӣ.

Ман садқа шавам ҷумла бузургони туро,
Ман садқа зиёратғаҳи Эшони туро,
Ман хоки туро ба дидаҳо мемолам,
Ман садқа шавам мардию имони туро.

Дарвози азиз, маҳви ҳар санги туам,
Сармаст зи чашмаҳои гулранги туам.
Он Нилуфарам, ки дар заминат рустам,
Бишнос маро, ки ҳайкали нанги туам.

ГАДОЗАН

Раҳ гирифта ман ба сӯи хонаам,
Баъди ташвишу талоши рӯзгор.
Боз болои ғамам ғам зам шавад,
Чун гадое мешавад манро дучор.

Тифлакаш парпеч андар чандае,
Дар сари раҳ модаре зору низор,
Гуфт бар ман: хайр кун, эй хоҳарам,
То худо бахшад туро авчу барор.

Додам ўро як-ду суми киссаам,
Гуфтам: эй хоҳар, ба тифлат кун нигоҳ.
Нони хўрдан нест андар хони ту,
Аз кучо ёбӣ ту дармони варо.

Дигаре бигзашту зан ҳиммат бихост,
Ў накард аммо ба сӯи зан нигоҳ.
Бо ғаму ҳасрат дуо кард он замон,
Гуфт: бандонад дари ризқат Худо.

Гуфтам: ай хоҳар, баро, коре бикун,
То биёбӣ нони тифлат бемалол.
Қор агар ёбӣ мувофиқ баҳри худ,
Зиндагӣ бошад гуворою ҳалол.

Орзу дорам, ки ҳар тоҷикзан
Соҳиби илму фаросатҳо шавад.
Ҳамчу зан дар арсаи ин мамлакат
Сарбаланду оқилу зебо шавад.

РҶ БА ДАРГОҲИ ХУДО

Оҳ, эй бори Худоё,
Аз кучоянд ин ҳама рӯзони шум,
Ки фақат дар пеши дида, зиндагӣ
Обастан асту дард мезояд ба мардум?
Халқи тоҷики парешон,
Дар диёри мардуми бегона раҳгум.
Халқи тоҷик дар диёри худ гадо ҳаст,
    ӯ гадои бенаво аст.
Дар чунин як рӯзгори сахт,
    мӯҳтоҷи як лутфи худо аст.
Хонаи тоҷик чу як мотамсаро ҳаст,
Модари тоҷик аз ин дарду алам,
Рӯ ба даргоҳи Худо ҳаст,
Оҳ, эй Парвардигорам!
Роҳи эмину начоташ дар кучо ҳаст?!

1992. ш. Маскав.

АҶАБ ДАВРЕ

Аҷаб давре, ки дидам хору зорӣ,
Намонда меҳрбонӣ, лутфу ёрӣ.

Ҳамон ёре, ки бо ҳам об хӯрдем,
Кунун сӯям назар дорад ба хорӣ.

Ҳазорон бор меомад ба сӯям,
Дилаш бо гирияҳо мекард холӣ.

Агар бори ғаме омад ба дӯшаш,
Шудам гирён чу борони баҳорӣ.

Ғамашро чун ғами худ мегирифтам,
Ба болои ғамонам рӯйборӣ.

Намеоҷад ба даргоҳам дигар ӯ,
Бисӯзам ман зи дарди интизорӣ.

Ду дастам сӯи гардунҳо, бигӯям:
Худовандо! Аз ин бадтар надорӣ!

МАРО БАХШО

Барои ишки ту сад бор мирам,
Ба ҷони хаставу афгор мирам.
Бубахшоям, бубахшо, гар тавонӣ,
Ки зери сад гуноҳам зор мирам.

САҒИР НАЯМ

Кӣ маро гуфт сағирам дар даҳр?
Тоҷикистон падару модари ман.
Рӯдҳояш ҳамагӣ хоҳари ман
Кӯҳҳояш ҳамагӣ додари ман.

Кӣ маро гуфт, ки афтодаву зор?
Дар канори Ватан афтодагӣ нест.
Сарбаланд аст кунун ҳар фардаш,
Раҳбаре дораду бечодагӣ нест.

Кӣ маро гуфт, ки беболу парам,
Дар сарам ҳаст ливои Ватанам.
Ки парфишон бувад аз шӯҳрати халқ,
Ки мадор аст ба аъзои танам.

Кӣ маро гуфт, ки бечора манам?
Давлатам—давлати фардобари ман,
Сидқи Эмомалии Раҳмонам,
Ҳама дунёст кунун дар бари ман.

МУСОФИР

Мусофир ҳар кучое дида дӯзад,
Нигоҳи ошно чӯяд бари худ ,
Нигоҳи сарди мардум дида сӯзад
Тамоми пайкараш бедуд, бедуд.

Ҳама умраш мусофир дарк созад
Табассумҳои маснӯъии мардум.
Кадомин дасти меҳраш менавозад?
Мурувват гашта дар шахраш кунун гум.

Ҳикоятҳои Юсуф ёдам ояд,
Тамоми ҳасраташ хоки Ватан буд.
Зи дил сад нолаву фарёдаш омад,
Мисоли булбуле дур аз чаман буд.

ПОКДОМАН

Манам он гандуме дар хӯшаҳои хеш ҳайронам,
Кучой дасти умедам, ки ман аз хеш ғалтонам.

Агар афтам, парешонам, парешонам, парешонам,
Ту медонӣ, ки андар хирмани ишқи ту сӯзонам.

Ту медонӣ, чаро пас мебарӣ рашк аз рақибонам,
Зи ишқи пурмуаммои ту ҳайронам, ки ҳайронам.

Машав ғофил, ки холиям, ба пешат як гули хандон,
Равам аз даст, якумрӣ ба қалбат доғ мемонам.

Набошӣ толиби ман ҳам ва ишқамро нахоҳӣ гар,
Вале Яздон ҳамедонад, ки поку покдоманам.

ДАРДИ ТАНҲОЙ

Рӯзи идам,
Рӯзи тавлидам.
Ҳеч ёре
даст назад бар ҳалқаи дарвозаам.
Танҳо будам,
Заъфаронӣ ранг будам,
Ғарқи андеша,
Бо дили саршори озор.
Ашкрезон,
Ба бахти бемурувват
Чанг доштам.
Шарфаи по шуд аз пушти дарам.
Бо умеди ноумеде
Сар зи рӯи даст бардоштам .
Ҳамсоядухтар
даромад аз дарам:
«– Ай Нилуфар!
Иди тавлидат муборак!»
Ў ҳамоно дарк карда,
Ки зи танҳой дар ин рӯз
Саропо доғу дардам.
Сухан бо тарзи шӯхӣ бурду гуфт:
«Шод бошу
пушти сар кун,
Чашм пӯш аз ин ҳама дарду алам,
Дарди танҳой.
Рӯзи тавлидат муборак!
Зи номи он
фаромӯшхотирон
(Мардони бепарво)

Муборакбодии манро
Қабул фармо.
Агарчи мондай танҳо
Бош бепарво,
Ки меоянд
    пушаймон аз барои мо
Ҳамон мардони бепарво».

БАРОЯТ САБР МЕХОҲАМ

Ту будӣ бар сафар,
    эй чони хоҳар,
Бимурд фарзандат,
    фарзандат надидӣ.
Роҳи ӯ дар сафар
    гардид маҳкам,
Бимурд чону чигарбандат надидӣ.
Зи ғамҳот синаи ман дар фиғон аст,
Алобе дар танам бар ҷои ҷон аст.

Фалак раҳме накард бар чони танҳот,
Ту боз кардӣ сафар, модар надидӣ.
Ду чашми ӯ ба роҳат ҷон супорид,
Зади оҳ, синаи дунё даридӣ.
Зи ғамҳот синаи ман дар фиғон аст,
Алобе бар танам бар ҷои ҷон аст.

Ҳамин дунё, ки зистем чони хоҳар,
Мусофирхонаест бар мардуми даҳр.
Дар ин дунёи пур аз ҳасрату ғам
Бароят сабр хоҳам ҷони хоҳар.
Зи ғамҳот синаи ман дар фиғон аст,
Алобе бар танам бар ҷои ҷон аст.

КАЛИДИ БАХТ

«Дар дили шабҳо дилам гум мезанад»,
Меравам бар кӯи андеша,
Савори он саманди орзуҳо.
Лек ин шаҳр аст торику
Саманди бодпои мақсади ман,
Оҳ, раҳгум мезанад.
Равшание пеши раҳ эҳсос бинмуду
Самандам роҳ сӯи кишвари умед бигрифт,
Сад баланду пастии қисмат ниҳону
Сад калиди ганчи дунёро ба каф бигрифт,
Лек натвонист як дам ёфтан
Ў калиди бахти гумноми маро.

ҲАМДАРД

*Барои Назриддини Неъматулло–
овозхони ансамбли «Дарё»*

Садои булбулии ту,
Зудояд занги дилхоро,
Забони нуктапардозат
Кунад хуш хотири моро.

Ба гоҳе бишнавам созат,
Ба роҳат гард мегардам.
Шавам чӯру ҳамовозат,
Ба ту ҳамдард мегардам.

Аҷаб сози ту чонбахш аст,
Шавад бар сӯзи дил марҳам.
Аҷаб созат равонбахш аст,
Дилу қонро кунад хуррам.

Ту зеби тасвири мой,
Вале бошад қалам очиз.
Ту зеби сад таманной
Вале бошад сухан ночиз.

АЙ ГУГУШАМ

Ҳар нимашаб
танҳо равам
бар канори бистари нарму хамӯшам,
Миёни чоғаи танҳо,
Зи дарди чонхароши ишк
Шароби ҳасрату андӯх менӯшам.
Ягона ғамбарори ман
Дар ин шабҳои танҳои
Садои
духтари танҳову пурандӯхи Ирон аст.
Гугушам
Мезанад бар тори дил нохун
бо дили саршори озор.
Ҳамехонад
суруди пур зи андӯхи
Муҳаббат,
Ҳақиқат.
Зиндагӣ носозгор,
Рӯзгори тираву тор.
Ай Гугушам,
Аз ҳама дардат, ки болои ғаму дардам
Биборад,
Мадҳушам. Мадҳушам.
Агар хостам
Ман аз садоят лаҳзае ором ёбам,
Нагардидаст бори ғам ба дӯшам.

Ҳама ғамҳои ту
Ҳамроҳ бо ғамҳои худ
Карданд рӯпӯшам,
Дар канори бистари танҳо,
То расиди субҳ,
Беҳушам, беҳушам.
Рӯз чодар баркашад бар деҳаам,
Аз чонамоз ояд
Каломи мом бар гӯшам.
Садои «Аллоҳу Акбар»-и ӯ
Биёрад боз бар ҳушам,
Бар ҳушам.

ДАР ЁДИ ТУ

Ба ёди устоди зиндаёд

Лоиқ Шералӣ

Фарёд зи дасти марги ногаҳ, фарёд,
Фарёд, ки умри дӯстро бархам дод.
Донӣ, ки чи кард бо ҳаёти шоир
Дарде, ки Худо даруни қалбаш биниҳод?

Дар ёди рухаш ҳамешагӣ гирёнем,
Дар базму тараб ба ҷои ӯ хандонем.
Ҷар гоҳ ба некӣ номаш оранд ба ёд,
Аз дарди фиروق дида хунборонем.

Аз ҳазли хушаш лаби ҳама хандон буд,
Аз гулсуханаш дили ҳама шодон буд.
Рӯзе, ки бирафт аз ҷаҳони пурдард,
Ҷар хурду калон зи дида хунафшон буд.

ДАРЁ

Лаби дарё нишастам,
Ба шӯҳиҳои амвочаш назар бастам,
Зи обаш ташнагиямро шикастам.
Зи ҳар як нағмаи орому пурмаънои он сӯзам,
Назар бар мавҷҳо дӯзам,
Дили дарё хурӯшон асту чӯшон аст,
Миёни мавҷҳо сад нағма гирён аст.
Агар ту бо дили пурмеҳр шинӣ дар лаби дарё,
Бифаҳмӣ нағмаҳои бас хуши дарёи пурғавғо.
Чи ором асту ботамкин,
Ба ёд дорад гузашти умри инсонро,
Гаҳе бошад басте бадкин, ки дунёро
Ҳамеҳаҳад ба қабри худ кашад
        чун аждари бадкин.
Ачаб дарё, замоне боз мегардад
Басте орому хушово.
Ачаб дарё,
Ачаб дарё,
Нахушқад соҳилаш асло.

ШАБЕ БО ХОМА ТАНҲО

Нишастам ман шабе танҳои танҳо,
Ба ёди ту, ба номи ту сари шеър.
Даруни пардаи шаб рӯз кардам,
Бишуд пур бо хаёлат дафтари шеър.

Ту бошӣ дар хаёли моҳи дигар,
Маро дар гӯшаи дил чо надодӣ.
Шунидам, ки назар нокарда рафтӣ,
Ба дигар кас дари дилро кушодӣ.

Вале дар ишки ту подорам умре,
Зи ҳичронат, бидон, беморам умре,
Ҳам ин доғе, ки мондӣ дар дили ман,
Нишоне аз муҳаббат дорам умре.

ХУДАМРО ШОД МЕГИРАМ

Дилам ҳар шаб ҳаметаркад
Зи дарду доғи танҳой.
Дилам ҳар шаб ҳаметаркад
Зи ранчу ҷабри раҳпой.
Аҷаб қисмат маро зору ҳазин карда
Дар ин дунёи пурсавдо,
Аҷаб қисмат маро як гӯшашин карда,
Гаҳе гириям ба ҳоли хеш
Чу абри навбаҳороне.
Вале пеши рақибон хандаҳоям бин,
Ки аз ман нест хушдилтар.
Худамро шод мегирам ҳамеша,
Ки манро нест дар дунё каму ғам.
Вале, эй ёри аз дарди ман огоҳ,
Агар сарпӯшаи дилро кушоям,
Бубин, сар мезанад зардобаи ғам...

ГУНОҲ

Ғарқи гуноҳу боз ба худ тавба мекунам,
Аз он гунаҳ ба гардани худ шадда мекунам.
То ки бипӯшам он гуноҳи хешро даме,
Ҳар шом дар канори ту сад тавба мекунам.

Он тавбае, ки нест варо ҳеч этиқод,
Он тавбае, ки нест варо софии ниҳод.
Ҳар рӯз гуфтам айби худ иброз мекунам,
Лекин ҳаёт айби маро пеши ту кушод.

Он шаб, ки дар канори қарине буду гузашт,
Чун хотироти неку ғамине буду гузашт.
Он розҳо, ки дар дили шаб гашт нопадид,
Он чоми васл чоми ширине буду шикаст.

Ин буд он гуноҳи ман дар як шаби ҳаёт,
Ширин буду азиз чу як обаки набот.
Аз он гуноҳи шахд умедам зиёд буд,
Қисмат валеқ домани бахташ ба ман надод.

МЕТАРСАМ

Шикваҳо аз рӯзгорат
Баҳри ман панде набошад,
Ишқи ту бо дигаре, дон,
Баҳри ман фанде набошад
Талх сози шаҳди васлат,
    лек чуз қанде набошад,
Ҷар азобат мекашам ман,
    гарчи даҳчанде набошад,
Лек метарсам ҳама ин боз чуз фанде набошад,
Аз ҳамон фанде, ки кардам,
Хешро расвои дунё,
Беҳтарин панде набошад.

ЁДГОР

Маро ишқи ту кодир кард,
Маро ишқи ту шоир кард.
Бисӯзонд аз шуъои худ,
Қалам дар даст соҳир кард,
Нависам сирри ин қалби кабоб,
Нависам бар ҳақиқатҳо ҷавоб.
Нависам розҳои бас фаромушро
Дили саршори оташро,
Шудам шоир ман аз сӯзи муҳаббат,
Шудам шоир ба дунёи садоқат.
Ҳақиқатро ман имрӯзам чу хоҳад,
Наям аз духтарони зери чодар.
Ки меҳрам мурда гардад дар замирам,
Зи зӯри орзую ғам бимирам.
Манам як духтари озод имрӯз.
Парам бар сӯи коинот имрӯз.
Шудем андар тамоми ҷабҳа ҳоким,
Хирадмандему доноему олим.
Ҳама давр эътибори худ бидорем,
Ки мо аз Оли Сомон ёдгорем .

ШАБИ ШИРИН

Ту яхи умеди манро об кардӣ,
Нахли хушки ҳастиам шодоб кардӣ.
Он шабе, ки аз тамоми умр ширин буд,
Тӯҳфаам ин давлати ноёб кардӣ.

Дарк кардам, ки кунун аз ту чудой нест,
Баски дилро ҳам тавони роҳпой нест.
Чуз зиёи ҷовидони офтоби ишқ
Дар раҳи фардои ман як рӯшноӣ нест.

ИШҚ

Ишқ андар дил шарорест,
Оташи он синасӯз аст.
Синаамро гарм созад,
Оташи он чонфурӯз аст.

Ишқи беолоиши ту
Доруи дил, доруи чон.
Ахтари рахшанда бошад
Он маро дар роҳи армон.

Ишқи покат зинда дорад
Ёди ширини диламро,
Нек бинам бахти худро
Бо ту танҳо, бо ту танҳо.

ҲАСРАТҲО

Ҳайфи умри гул баринам, бе туву танҳо гузашт,
Оҳи ман монанди ханҷар аз дили шабҳо гузашт.
Дар миёни пардаи шаб, ман дар оғӯши дигар,
Дил агар чанде намехоҳад, ба ҳасратҳо гузашт.

ЧАВОНИ ДАР ҲАМА ДУНЁ ШУКУФТА

Чавонӣ ҳусни инсон аст, ёрон,
Шукуфад чун гули фасли баҳорон.
Чавонӣ сарбаландӣ мепазирад,
Мисоли қуллаҳои кӯҳсорон.

Чавонӣ дар дили дунё нухуфта,
Миёни атри боронхост хуфта,
Гаҳе борон, гаҳе ҳастем хуршед,
Чавонӣ дар ҳама дунё шукуфта.

Баҳорон боди анбарбез гардад,
Навои ҷӯи резорез гардад.
Даруни синаи тангу чавонам
Муҳаббат заҳри шаҳдомез гардад.

МУҲАББАТАМ ХУДОИ МАН

Зи дури дурҳо шунав,
Муҳаббатам Худои ман.
Зи дури дурҳо шунав,
Суруди хушсадои ман.

Суруди ман чу турнае
Парида рафт сӯи ту.
Зи ҳар канори беканор
Намуд ҷустуҷӯи ту.

Суруди ман як ахтарест,
Дар осмони қалби ман,
Ба ғайри ин сарои пок
Надорад он дигар ватан.

Намеравад, намеравад
Суруди дил чу номае,
Ба ҳар касе, ки бошад ӯ
Кабӯтари дубомае.

ГИРИФТОРАМ

Биё, эй бахти бедорам,
Биё, эй ошиқи зорам.
Туро бо он ҳама айбат
Ба ҷону дил харидорам.

Харидорам, харидорам,
Ба дил ишқи туру дорам,
Магар чашми дилат кӯр аст?
Зи ҳичрони ту беморам.

Намебинӣ, вафо дорам,
Вафодорам, вафодорам.
Ба марзи қалби ғамборам
Зи меҳрат донаҳо корам.

Гузорад реша дар қалбам,
Ниҳоли ишқи гулборам.
Туро умре гирифторам,
Гирифторам, гирифторам.

ХАНДАИ МАН ХАНДАИ МАСТОНА НЕСТ

Хандаи ман хандаи мастона нест,
Хандаи ман оху фарёди дил аст.
Гарчи хандон аст рухи ман,
Рӯи дил борони ғам,
Хандаи ман хандаи беҳосил аст.
Гарчи пеши дӯсту душман намоям чехра шод,
Хандаи манро набошад лек шодӣ дар ниҳод.
Хандаи ман хандаи мастона нест,
Хандаи ман оху фарёди дил аст.

ЭЙ ДҮСТИ ЧОН

(Ёде аз Чумъахон Ҳотамӣ)

Ҳамеша ман бароят, дӯст, мотам гираму гирам,
Бароят, дӯст, дар ҳар як нафас сад бор ман мирам.

Бирафтӣ аз ҷаҳон, садҳо умеду орзу дар дил,
Аламҳои туро акнун зи хома гираму гирам.

Чавон будӣ, чавон рафтӣ, зи дунё ногаҳон рафтӣ,
Зи сахтиҳо натарсидӣ, ба пеши душманон рафтӣ.

Дилат месӯхт баҳри миллатат, эй родмарди ман,
Ҳамин мардонагиат буд, зи дунё қаҳрамон рафтӣ.

Фақат як акси зебоят нишон дар хонадони мо,
Бубинам дар ҳамон сурат аҷаб хандон лабони мо,

Кунун ашкам бари рухсору ин бошад таманоям,
Шавад қоят биҳишт, эй Чумъахон, эй ёри ғамҳоям.

ШАҲРИ МАН

Шаҳри ман! Пайванди чонат чони ман,
Дар заминат сабз гашт армони ман,
Меҳри ту хун гашт дар шарёни ман,
Гар Бадахшон буд оғозам,
Хучанд анчоми ман.

ШАБИ ШОИР

Шаби шоир
Шаби дарди гарон аст,

Шаби шоир
Ғаму дарди чаҳон аст.

Шаби шоир
Давоми умри Хайём,

Шаби шоир
Давоми нотамом аст.

Шаби шоир
Шаби шеърӯ тарона.
Шаби розу ниёзи шоирона.

ПУШАЙМОНӢ

Дар дашти сӯзони ҳаёт
Бардору дав, бардору дав.
Як лаҳзаи шодӣ набуд
Ғайри бисӯхтан дар алав.

Буд ёри ман як занмисол,
Ҷӯро ба сар садҳо ҳаёл,
Номардро мардӣ кунам,
Ин мардиям бошад ҳалол.

Ӯ зору ман безори ӯ,
Дар синаам озори ӯ.
Бошад пушаймон баъд аз ин,
Суде надорад кори ӯ.

ИЛТИЧО

Мегурезам аз нигоҳи мардуми бесарпано,
Мегурезам аз нигоҳи мардуми зору гадо.

Мехӯрам сад дарду ҳасрат, ки надорам кудрате,
Мекунам ман рӯ ба даргоҳи Худо,

Кош чун Ҳотам ҳазорон моли дунё доштам,
То ба пеши ин гадоён ҳамчу гандум коштам.

Шод мекардам ҳама бечораи тоҷикро,
Дарду ҳасратро зи дил як лаҳза мебардоштам.

То ки бегона набинад зории тоҷикро,
То ки бегона набинад хории тоҷикро.

Он, ки мехоҳад бубинад ранҷҳои халқро,
Ў бигӯяд ҳар кучо беории тоҷикро.

Ҳайф, ин кудрат, ки дар ман нест, эй бори Худо,
Мехӯрам ҳамроҳашон ғамҳои халқи бенаво.

Ман ягона кудрате дорам бигӯям бар шумо,
Илтиҷо дорам ҳама инро зи даргоҳи Худо.

САРНАВИШТ

Чун ба дунё омадӣ,
Дар китобе –
Ҳаст номаш Сарнавишт.
Рузи тавлидат варақгардон шавад,
Як ба як ҳар рӯзи умрат аз қафои ту
Туро чӯён шавад.
З-ин сабаб гардӣ бузургу дарк сози,
ки ҳар он чи гуфт
Ин китоби Сарнавишт,
Қисмати ту он шавад.
З-ин сабаб ту тақя месоз
Бар Худову розӣ шав бар қисмате, ки додааст,
Нест аз қисмат туро чоӣ фирор,
Дӯстам, дар ёд дор,
Дар ёд дор!

РОНДАШУДА

Аевад бинмудӣ роҳи умрам,
Музмар зи ман нигор дорӣ.
Ин дил, ки чу залом сиёҳ аст,
Пас чи талаби ҳазор дорӣ.

Ангора бимонда ишқи аввал,
Тангтоб шуда зи ишқи дигар.
Оташ ба дил бигардӣ олам,
Ай рондашуда аз дари дилбар.

Гуфтӣ, ки манонм дидаи ту,
Тақбил намуда пушти дастам.
Тоғун, ба ман чи роз гӯӣ,
На дилбарӣ ту, дигар кас ҳастам.

Ман комуси худ дигар намудам,
Ман рӯю танам зи сар намудам.
Заргом шуда, зи дарди марде,
Ман марди худа, зи сар намудам.

Ман хулла ба тан намуда имрӯз,
Ба сӯи чаман раҳ гирам.
Дар рӯзи наву насими Наврӯз
Кофиз зи нав ба даст гирам.

Аёват – сиёҳ.

Залом – торикӣ

Тангтоб – бекувват, заиф

Манонм – хоб дидан

Тоғун – иблис, шайтон

Заргом – шер

Кофиз – паймона

Музмар – пинҳон

Ангора – нотамом

Таш – оташ

Такбил – бўсидан

Комис – пираҳан

Хулла – чома

БИГӢ

Зи байни баднигоҳу бадғухарҳо,
Зи байни кинаву теги назарҳо,
Туро мечӯям аз ҳар кишвари ишқ,
Аҷаб гумгаштай, эй ишқи пайдо.

Туро чӯям зи ҳар кунчу канора,
Туро чӯям зи шоми пурситора.
Маро мебинию медонӣ дардам,
Бигӯ! Ту аз кучо дорӣ назора?

ШОИР

Маро ин ишқ дилгир кард,
Маро ин ишқ шоир кард.

Бисўзонд дар шуъои худ,
Қалам дар даст занчир кард.

То нависам сирри ин дили кабоб,
То нависам бар ҳақиқатҳо ҷавоб.

То нависам розҳои хомӯшро,
Сарнавишти ин дили дар чӯшро.

Сўзи ман дар сина хомӯш аст ханӯз,
Рози ман дар сина рӯпӯш аст ханӯз.

Шудам шоир аз сўзи муҳаббат,
Шудам шоир дар роҳи ҳақиқат.

Ҳақиқатро ман имрӯзам кодир,
Наям аз духтарони зери чодир.

Ки меҳрам мурда гардад дар замирам,
Зи зўри орзӯб ғам бимирам.

Каниз буданд тамоми умр ба хона,
Миёни чор девор дилхунона.

Чи хуш, мо як зани озод имрӯз,
Парем бар сӯи коинот имрӯз.

Шудем андар тамоми чабха ҳоким,
Хирадмандему доноем олим.

Занем чавлон дар ҳар қору меҳнат,
Занем чавлон дар роҳи ҳақиқат.

Шудем озоду нерӯманди даврон,
Тамоми умр бошем шоду хандон.

Бидонед! Эй азизон дили шоир,
Ки дар роҳи муҳаббат аст қодир.

Зи сӯзи он қалам бар даст гирифтам,
Ба зӯрии муҳаббат гашта қоил.

Ба ҳар давр эътибори худ бидорем,
Ки мо аз Оли Сомон ёдгорем.

ДАВОМИ НОТАМОМ

Барои шоири шаҳиди Дарвозӣ–Баҳрин

Эй рафтагони аз ёд,
Эй рафтагони ношод.
Мондед аз бари мо
Бас пораҳои абёт.

Лекин кучост имрӯз
Фарёди қалби зоре,
То баҳри ин бузургон
Боло кунад шиоре?

Хезад зи қаҳри дилҳо
Имрӯз сад каломе,
Мо баҳри Баҳрин астем
Оғози сад мароме.

Бояд давом бидҳем
Сад шеъри нотамомаш.
Бояст зинда созем
Дар синаҳо каломаш.

Аз баҳри Баҳрин имрӯз,
Сад ҷону дил фидо аст.
Аммо садои аслаш
То ҳол бесадо аст.

САВТУ НАВОЯТ ЗИНДА АСТ

Барои Борбад

Аз қаъри дунёи куҳан
Ояд ба ғуши дил садо.
Оҳанги қалби Борбад
Аз байн гум шуд гӯиё.

На, ин садои бехатост,
Чун зинда сози Борбад.
Байни ҳаводорони ӯ
Поянда сози Борбад.

Гӯё навои Борбад
Дар синаи ӯ мурд, мурд,
Не, не садояш зиндаст,
Бо худ ба чуз як дард бурд.

Табли ватанхоҳӣ задӣ
Бо чангу ноят, Борбад.
Дар санъати хунёгарӣ
Мо ҳамсадоят, Борбад.

Андар дили ман ҷо гирифт
Меҳри зиёдат, Борбад.
Бо шеъри тар созам мудом
Ман ёду ёдат Борбад.

**АЗ КЎТАҲИИ
БАҲОРИ ХУД ҒАМНОКАМ**

Аз кӯрдилию зиштии кинаварон
Кай гардад сабз гулшани армонам.

Гар шеър барояд аз замири дили ман,
Бо ханда зананд санг бар дандонам.

Гаҳ ханда зананд қалби бишкатаи ман,
Гаҳ қач нигаранд дидаи намнокам.

Ғамгин наям аз хусумати кинаварон,
«Аз кӯтаҳии баҳори худ ғамнокам».

ХУДОЁ, ПОК БИНМО МАРЗИ ТОЧИК

Оҳ, ки имрӯз
Пеши чашми кулли олам,
Рӯи тоҷик гард дорад.

Оҳ, ки имрӯз
Модаре аз марги фарзанд
Мекашад фарёди дардолуду
Оҳи сард дорад.

Оҳ, ки имрӯз
Чеҳраи зебову сабзи ин замини тоҷикон

Аз балои ночавонмардони миллат
Ранги дарду зард дорад.

Оҳ, ки имрӯз
Боз садҳо гӯри нав пайдо шуд андар марзи тоҷик.

Хоки меҳан дар дили худ мурдаҳои мард дорад.

Оҳ, ай бори Худоё,
Пок бинмо марзи тоҷик,
Аз хиёнат,
Аз разолат
Аз ҷаҳолат.

Маскав, тобистони 1992

ФАХРИ МИЛЛАТ

Ба устод Абдулло Назрӣ мебахшам

Садои ту садои сеҳрнок аст,
Кунад ҷону дили ҳар фард мафтун,
Барӣ гар даст бар тори рубобат,
Бирезад савтҳо аз нӯги нохун.

Сад оҳангат ба дилҳо ҷӯр гардад,
Барад аз сина сад дарду аламро.
Дили ошуфтае масрур гардад,
Кунад очиз ба тасвираш қаламро.

Садои ту ба дилҳо рӯҳ бахшад,
Барад аз сина дарди ноумедӣ,
Умеде бар дили маҷрӯҳ бахшад,
Ба шомӣ зулмате орад сапедӣ.

Чу ой бар диёри кӯҳсорон,
Шавад он ҷо танинандоз овоз,
Шавӣ чун булбуле он ҷо ғазалхон,
Бигӯяд марҳабоят мулки Дарвоз.

Дили худ ҳада созем аз бароям,
Бидон! Эӣ кабки хушовои Дарвоз.
Ҳама дилдодаи созу садоям,
Бидон, эӣ булбули яктои Дарвоз!

Ба ту гӯяд ташаккур насли тоҷик,
Ки додӣ равнақе ганҷи ниёгон,
Зи номи халқи Дарвозат бигӯям,
Ту фаҳри миллатӣ дар Тоҷикистон.

ДУБАЙТӢ ВА РУБОИӢО

Нигаҳбони манию сарвари ман,
Ду нури рӯшани чашми сари ман.
Китобе, ки зи ғамҳоят навиштам,
Чу Қуръони муқаддас дар бари ман.

Равам боғу кушоям саҳфаи роз,
Шавам бо булбулон он ҷо ҳамовоз.
Ба тасвираш наёбам ман каломе,
Ачаб зебост сар то пой Дарвоз.

Зи кӯҳсори ту ҳоло лолачинам,
Бихоҳам дарду доғатро набинам.
Назар кардам ба кӯҳҳои бузургат,
Ачаб зебой, мулки нозанинам.

Насимат атрбез аст, эй кӯҳистон,
Туро ман дӯст дорам аз дилу чон.
Шудам маҳви тамошои ҷамолат,
Ачаб шомат базеб асту гулафшон.

Тамоми шаб нишастам рӯи дафтар,
Ҳама дардам ба ӯ гуфтам саросар.
Ягон аз панди бар ман додаи ӯ,
Наомад лек бар қисмат баробар.

Ба дил дарду азобат бор бошад ,
Зи ғамҳо қалби ман афғор бошад.
Ҳама ин мушкилабро дода тақдир,
Биной ишқи ман подор бошад?

Ниҳоди ман ҳама шӯру шарор аст,
Сиришкам гар чу борони баҳор аст.
Нанолам ман зи дарди ишқ ҳаргиз,
Муҳаббат додаи Парвардигор аст.

Дар лолаи тар куртаи алвон дорам,
Аз дарди чудой дили бирён дорам.
Аз дурии ту дар ин баҳори зебо,
Чун абри баҳор ашки резон дорам.

Дар сина алоби лахчагӣ монду бирафт,
Ин доғ ба ман дар бачагӣ монду бирафт.
Кулвори алам ба дӯши ман афканда,
Ҳасрат бари ман ҳамешагӣ монду бирафт.

Дар дашту биёбони ғамат сарсонам,
Аз дарду аламҳои ту бедармонам.
Пеш аз маргам биё сари болинам,
Ҳамраҳ набарам то ба лаҳад армонам.

Як одами шод, ман надидам имрӯз,
Оҳи ҳама аз сина барояд пурсӯз.
Дилро набувад ҳавас ба ғамҳои ҷаҳон,
Ин сина диҳад садо, ки Чашмат медӯз!

Сафед мӯи ман аз фикри ту бошад,
Садои умқи дил зикри ту бошад.
Таманное ба дил дорам ҳамеша,
Таманно дидани рӯи ту бошад.

Бихоҳам ман каноратро ҳамеша,
Агар ой ба пеши ман, чӣ меша?
Чудоиро гузинӣ ту ҳамеша,
Занӣ бар решаи ишқам ту теша

Туй истораи бахт дар самоям,
Туй бо чон баробар, бевафоям.
Агар чанде дили ман аз ту сард аст,
Ниғаҳбонат ҳамеша бод Худоям.

Мусалмонзодагоне дар заминанд,
Худовандо, дигар хорӣ набинанд.
Ҳамеша Рӯзие деҳ баҳри онҳо,
Ки махлуки туву бо ту қаринанд.

Агарчи ман чу садҳо дида гуфтам,
Даруни қалби касро дида гуфтам.
Аз ин пасту баландиҳо гузашта,
Қароҳатҳои дунё дида гуфтам.

Қаҳони қалбро пуршӯр дидам
Ҳақиқатро зи майдон дур дидам.
Шунидам ман садои ҳар дили зор,
Садои ҳар дила ночӯр дидам.

Туро рӯзе миёни роҳ дидам,
Аҷаб, бо душмане ҳамроҳ дидам.
Наомад боварам бар ин ҳақиқат,
Чи шуд бар ту, туро гумроҳ дидам.

Аё, эй дил, басо бар сар намудӣ,
Ҳазорон рохро дигар намудӣ.
Чу садҳо аҳди ту бишкаста дидам,
Маро дар назди худ кофар намудӣ.

Диле дорам, саропо худ вафо аст,
Агарчи бо хатоҳо бечазо ҳаст.
Диле бе кинаву пок аст, ай чон,
Ки он бахшидаи Мавлои мо аст.

Худоё, чомаи меҳрам дарида,
Агар васла занам, рангаш парида.
Дар ин дунёи пуркулфат замин
Магар битвон муҳаббатро харида.

Даруни қалби ҳар як тирашаб ман
Ҳазорон дардро бинҳуфта дидам.
Бирафтам чун даруни баҳр рӯзе,
Чаҳон гавҳари носуфта дидам.

Аҷаб дунё, саросар шӯру исён,
Аҷаб дилҳо, саросар дарду армон.
Ҳазорон шукр аз он ки меҳанам ҳаст,
Самояш баҳри ман истораборон.

Хитоб омад зи гардун бар мани зор:
«Зи ҳарфи бад забонатро ниғаҳ дор.
Бихоҳӣ некӣ кардан бар раҳи Ҳақ,
Бикун ҳар одами дилмурда бедор.»

Китоби умри мо маъно надорад,
Гаронқимат, вале савдо надорад .
Ҳамин хушбахтиҳои рӯи олам,
Магар робитае бар мо надорад?

Сарукори ҷаҳон осон бибошад
Яке шоду дигар нолон бибошад.
Яке заҳмат кашад то охири умр,
Каси нокас шаҳи майдон бибошад.

Нигоҳи зан каломи ҳасрати ӯст,
Зи кулфат ӯ надорад ранг дар пӯст.
Чу модар ҳаст, ҳам баста забонаш,
Аз он ки мор ҳам парвардаи ӯст.

Ман он дегам! Дарунам ғам бичӯшад,
Ман он сӯзам, ки мардум дида пӯшад.
Ман он ҷаҳлам, зи хуни хеш хӯрда,
Зи дастам душманам захроб нӯшад.

Дар самои қисмати ман, то ба имрӯз,
Ахгаре набвад маро дилсӯзи дилсӯз.
Ман намехоҳам бигӯям талхии умр,
Хомаам ифшо кунад! Афсӯс, Афсӯс...

Даруни, хонаи ғамҳо асирам,
Магар дар шаҳри пурғавго бимирам.
Расад фарёди қалбам то ба гардун,
Худоё! Нест ёри дастгирам.

Дили садпора бедарбех бимонда,
Ғами шаҳрам, даруни деҳ бимонда.
Аё модар, нишони охиринат
Ба сина ҳамчунон дарбех бимонда.

Дили пурхуни модар зор зор аст,
Зи марги гулписар андӯҳдор аст.
Надида чун ба чашмаш марги фарзанд,
Ба роҳаш бо умеди интизор аст.

Дили модар, дили поки замона,
Ба саҳтиҳо ниғаҳ дорад занона.
Ва меҳраш дар дили мо ҷовидона,
Зи дарди мо бисӯзад, бекарона.

Зи бемехрӣ ҳама кас хор бошад,
Бародар бар бародар зор бошад.
Ва оне, ки нафаҳмад оқибат чист,
Ба дарди бекаси бемор бошад.

Сарои зиндагӣ оташниҳод аст,
Ки гӯй ҷони ту андар ҷиҳод аст.
Агар дорӣ ба сар як зарра ақле,
Ба инсон аз ҳама қимат савод аст.

Сиришки ман дили дарё бишӯяд,
Дили пурғам, сари танҳо бигӯяд.
Зада сарро ба садҳо санги хора,
Ба мулки беғамиҳо роҳ ҷӯяд.

Бо гуноҳи ман гунаҳбардор ту,
Аз суханҳои бадам озори ту.
Аз азобу кулфатам беморӣ ту,
Дар даруни қалби ту захми ниҳон.

Ин ҳама ғам, ин ҳама дарди гарон,
Ҳаст аз дурии рӯят, ёри чон,
Эй Худоё, баҳри ин гулкӯдакон,
Бе падар андӯҳи танҳои гарон.

Ситеза бо замона ногузир аст,
Азобу тӯҳматаш бас сахтгир аст.
Аз ин бишкаста қадру қимати кас,
Агарчи қимати кас беназир аст.

Замона бо дили мардум чиҳо кард,
Бизад ханҷар ба чонаш, иштиҳо кард.
Ҳамоне, ки бирезад хуни ноҳақ,
Бидон! Дар назди халқаш иштибо кард.

Хитоби сад китобӣ, эй замона,
Ба пастиҳо шитобӣ, эй замона.
Сари ту кардаам андеша бисёр,
Саволи бе ҷавобӣ, эй замон.

Дили кӯҳҳои мо пурганҷ бошад,
Ҳаёти мо вале пурранҷ бошад.
Кучо бошад равон ин давлати мо?
Азоби зандагӣ садчанд бошад.

Дили ман чун дили шабҳо сиёҳ аст,
Саҳар то шом ҳоли ман табоҳ аст,
Макун хашмӣ, ки резам обрӯят,
Агарчи шавҳар астию гуноҳ аст.

Китоби умри ғамҳо нонавишта,
Ба марзам тухми некие накишта.
Даруни хирмани беҳосили ман,
Бубин, садҳо кулоғи шум нишаста.

Худоё! Эй Худованди ягона,
Ҳама чизам бидодӣ бекарона.
Надодӣ лек, дардо, заррае ақл,
Задӣ дар сина сад доғи замона.

Бубин, дунё ба ҳоли мо бихандад,
Агар садҳо кунам бад, ӯ писандад.
Агар, ай ёр, мо ҳамдил набошем,
Дари қисмат ба рӯи мо бубандад.

Маро андар даруни ман бичӯед,
Агар бад кардаам, бо ман бигӯед.
Агар кардам гунаҳ дар назди халқам,
Гуноҳамро ба хуни ман бишӯед.

Маро дунё даруни дил бигирад,
Баду неки маро бо худ пазирад.
Бишӯям қалби худ бо оби раҳмат,
Ки меҳрам дар дили халқам намирад.

Агар сад шер андар беша бошад,
Сарои некиҳо андеша бошад,
Ба хунсардӣ биёбад умр поён,
Бақои нахлҳо дар реша бошад.

Дили лола сиёҳ асту сиёҳ аст
Ва ҳар баргаш ба хуни дил паноҳ аст.
Баҳорон баҳри ёрат тӯҳфаат хуш,
Агар кадраш надонӣ ту, гуноҳ аст.

Худоё! Хонаи ғамҳо насӯхтӣ,
Даруни сад алав ғамро напухтӣ.
Ба мо додӣ ҳазорон ранчи дунё,
Ба дарди мо якумрӣ дида духтӣ.

Макони ғам дили танҳои танҳост,
Нидои ғам шикофанда дили мост.
Намедонӣ, ки ғамҳоро насаб чист?
Хитобе ҳаст, номаш мушкилиҳост.

Бигӯянд: ар Худоят дӯст дорад,
Туро дар коми ғамҳо месупорад,
Худо бахшанда ҳаст, эй халқи содда,
Туро дон, ки ба санчиш мегузорад.

Худо бахшандаи бахшандаҳо ҳаст,
Аз ӯ пайғамбару Мавлои мо ҳаст.
Дили бардам, тани сихҳат аз ӯ бод,
Ба мо то рӯзи раҳмат такагоҳ аст.

Бигӯяд: Шӯи ту худ қиблагоҳ аст,
Туро дар зиндагӣ пушту паноҳ аст.
Ту қадри шавҳарат медон, аё зан,
Ки бекадрӣ ба ӯ умре гуноҳ аст.

Туро гар некие, кардаанд, эй зан,
Агар дастат расад, садчанд гардон.
Ту меёбӣ шукӯҳу моли дунё,
Ба даст овардани дил нест осон.

Маро дар ман, маро дар ман бичӯед,
Мисоли дона дар хирман бичӯед.
Зи пуштам носазо ҳаргиз нагӯед
Ва айби худ, ба дасти худ бишӯед.

Магӯ бад мардумони бегунохро,
Мазан санге қаси бемутаккоро.
Агар хоҳӣ бирезӣ, хуни ноҳақ,
Ба ёд овар ҳамон лаҳза Худоро.

Худо дунёст, дунёдор моем,
Худо бахшанда, дилозор моем.
Агар бидҳад часорат лаҳзае чанд,
Фасона дар сари бозор моем.

Яке дар ғам, дигар бин, тӯй дорад,
Яке бева, дигар бин, шӯй дорад.
Яке дар зандагӣ чизе надида,
Дигар дар роҳи чашмаш мӯй дорад.

Гуле дар чисми худ сад хор дорад,
Ҳазорон ғусса дар худ бор дорад.
Шавад тӯҳфа агар бар дарди нокас,
Зи дасти ӯ бaсе озор дорад.

Диле дар сина дорам, санг гашта,
Ва дунё, аз бароям танг гашта.
Намехоҳам, Худоё, зиндагонӣ,
Баҳори зиндагӣ беранг гашта.

Кучо шуд шӯҳрати беинтиҳоям,
Чи хуш буд, ай Худоё ибтидоям.
Занам фарёд аз қалби шикаста,
Ба гӯшат мерасад оё садоям?

Биё бо мо, ки мо зори касонем,
Кушо дарро, ки мо бехонумонем.
Бихон бар хонаат, эй соҳиби дар,
Ки мо аз тоҷикони қадрдонем.

Бигӯяд меҳмон «лутфи худо ҳаст,
Зи даргоҳаш барои мо ато аст»,
Ай, ай чони чони саҳтгирам,
Бидон! Беқадрӣ бар меҳмон хато аст.

Ту ро аз бом то арш аст манзил,
Ту ро гӯянд, аз фардони оқил.
Надонистӣ сарозерии қисмат,
Чаро ту аз баландихой ғофил?

Саманди хотирам гулгуннажот аст,
Миёни сад самандаш хуш сифот аст.
Бирезам шаршара аз хотиротам,
Бинӯш умре, ки ин оби ҳаёт аст.

Гаҳе хони ту худ донои доно,
Занӣ бар пастӣ сад марди тавоно.
Туро ғофил кушанд охир, надонӣ,
Ба дасти нокасу номард, чоно.

Касе бад кард, сад некӣ ба он кун,
Машав мағлуб, кори қаҳрамон кун.
Макаш ханҷар ба қасди ҷони нокас,
Ба қасди бад чиҳоди ҷовидон кун.

Макун ғайбат, ки ғайбатбор бошӣ,
Ба назди кас гули пурхор бошӣ.
Марезон обрӯ бо гап кашидан,
Ки мисоли як зани беор бошӣ.

Ҳасад кирмест андар қалби мардум,
Ба қаҳр ояд, шавад дар ҷисми ту гум.
Ба роҳи рост не, бад раҳсипор аст,
Кунад касро ба назди якдигар шум.

Вафо дар ошиқӣ зеру забар ҳаст
Ва ошиқ аз ғами худ беҳабар ҳаст.
Гумон, ки бахти якрӯза чу сол аст,
Намедонам, ки ҳаррӯзаш батар ҳаст.

Биё, бо мо, ки он ғамдида моём,
Ба некиҳои карда дар чазоем.
Бидонад дардида қадри онро,
Худовандо! Ҳамеша бо шумоем.

Шабонро рӯз сози дар хаёлам
Ва ман дар ёди ту афсурдаҳолам.
Кашам танҳои бе ту, ёри ширин,
Расад бадқардари рӯзе уболам.

Ту гуфти, коҳ дар қаҳдон бипӯсад,
Ба рӯи ту ҳазорон дида дӯзад.
Ту бовар дорӣ бар гапҳои мардум,
Илоҳӣ хонаи душман бисӯзад.

Бирафти ту, ба ман чизе нагуфта
Ва гарде аз дили зорат нагуфта.
Маро дар сина сад дардам нуҳуфта,
Даруни сина сад дардам нагуфта.

Бисӯзад ҷои ту дар қалби зорам,
Дами субҳу ба роҳат интизорам.
Кучо дасти дарози қисмати ман,
Ки боз ойию гирӣ дар канорам?!

Чӣ ғамҳоро бароям офаридам,
Чӣ давронҳо ба ту роҳат надидам.
Худоё! Ту чӣ қардӣ бар мани зор,
Ки хушбахтии қисматро надидам?!

Ту дар зиндону ман беруни онам,
Бисӯзад мисли ҳезум ҷисму ҷонам.
Хато кардам, хатои ҷовидона,
Худамро баъд аз ин инсон нахонам.

Ҳамедонам, ба ҷонам дуст дорӣ,
Ва ҷонатро ба ҷонам месупорӣ.
Дар ин мушкилтарин соат биднам,
Ба ҷо овардаӣ ту қарзи ёрӣ.

Дили худро ба дастат мусупорам,
Бигиру пора кун, боке надорам.
Ту шояд он замон донӣ, ки умре
Туро ёрам, фақат баҳри ту ёрам.

Ту боориву номусию мардӣ,
Ки фикри як мани танҳо бикардӣ.
Ҷавонмардона манро ҳифз карда,
Гуламро ту надодӣ дасти сардӣ.

Худо бахшад гуноҳи бегуноҳон,
Худо бахшад туро, эй ҷону ҷонон.
Махӯр ғам, сарнавиштат гар чунин аст,
Ба мо сабру таҳаммул дода Яздон.

Каме тоқат ба ӯ бахшо, Худоё,
Даме роҳат ба ӯ бахшо, Худоё.
Кунам эҳсос армони дили ёр,
Тани сихҳат ба ӯ бахшо, Худоё.

Ту пазмонӣ, ҳама мо бо дили зор,
Ба ёд ори чигарбандонат, эй ёр.
Тасаллоят диҳам бо қалби хунин,
Махӯр ғам, лаҳзаи хушбахтӣ бисёр.

Тамоми умр шукратро гузорам,
Пазирам миннатат, парвардигорам,
Ки дар он гӯшаи танҳову дард,
Гирифтӣ дар паноҳи хеш ёрам.

Дар ин дунё, ки ёрон кам бимонда,
Ба ҷои рӯзи шодӣ ғам бимонда.
Зи ашки шашқатору сӯхтанҳо,
Сарои бахти ман дар нам бимонда.

Ба боғи хотирам гулҳо хазон шуд,
Дилам аз баҳри зоғон ошён шуд.
Дар ин бозори бемехрии дунё,
Вафодоре надидам, ҷовидон шуд.

Чи хамгашта ниҳоли нозанинам,
Зи дарди дурият, чоно, ғаминам.
Биё, бин чехраи афсурдаи ман,
Ҳазор ожанги қисмат дар ҷабинам.

Биё, ёро, даруни дида ҷоят,
Ба ёди ман бувад хуш некиҳоят.
Ба гулзори хаёлотӣ парешам,
Насими меҳри ту аз дур ояд.

Ба мо, ки ёрии ёрон маҳол аст,
Худат бину бигӯ: моро чӣ ҳол аст?
Дар ин дунёи пур аз макру ҳиллат,
Хиёнат кардани ёрон убол аст.

Падар саркардаи ҳар хонадон аст,
Падар тан бошаду фарзанд чон аст.
Насихат ё навозишҳо намудан
Русуму одати соҳибдилон аст.

Дили модар чу оташпора сӯзад,
На як рӯзу шабе, ҳамвора сӯзад.
Ба вақти гирудори қисмати шум
Ба фарзанди ҳама сайёра сӯзад.

Дили хоҳар дили садпора бошад,
Ба наздики ачал бечора бошад.
Дихад аз даст нерӯи дили худ,
Агар танҳо шавад, овора бошад.

Замони беғамӣ ҳам вақт дорад,
Худо дода, валекин мешуморад.
Агар ту лоиқи доди Худой,
Туро бар тахти заррин мегузорад.

Агар боре чавон ғамбор мирад,
Ба ҷисми хаставу афгор мирад.
Бадон, ӯ рехта бас хуни ноҳақ,
Ба зери сад гуноҳаш зор мирад.

Ба хунрезӣ зи нав пайғом карданд,
Замони тинҷ ноором карданд.
Бигуфтанд аз мақоми номи тоҷик,
Ба назди хасм худ бадном карданд.

Ватан гашта ба худ соҳибмадоре,
Нарезад, ай Худочон, хуни зоре.
Ту раҳм андоз бар қалби хатокор,
Ки рӯзи саҳт н-орад бар диёре.

Барои худ бигряд зор-зоре,
Ки аз ишқ аст акнун дилфигоре.
Тамоми шаб бисӯзад дар ғами ёр,
Зи ғам хӯрдан варо набвад мадоре.

Даруни ғунча худро ҷо бикардам,
Дари дилро ба рӯят во бикардам.
Сари кӯҳсори қисмат раҳ кашида,
Зи хурсандӣ туро ово бикардам.

Туро аз мавҷаи дарё бичустам,
Ғаҳе пинҳон, ғаҳе пайдо бичустам.
Бидидам, ки намеёбам нишонат,
Туро дар кишвари дилҳо чустам.

Биё, бар мардуми чашмам назар кун,
Сипас пеши манат азми сафар кун.
Ҳамон вақте, ки кардӣ бовари ман,
Маро он вақт аз ишқат хабар кун.

Ту аз мо зиштӣ нею покӣ омӯз,
Ту аз мо қудрату бебокӣ омӯз.
Биояд сахтиҳо дар роҳи умрат,
Машав навмеду ту чолокӣ омӯз.

Дило, аз худ хирадро дур дидӣ,
Чароғи маърифат бенур дидӣ.
Дари зулмат ба дасти худ кушода,
Ба биной ту худро кӯр дидӣ.

Дили лола барои чӣ сиёҳ аст
Зи дард он сӯхта, ё иштибоҳ аст?
Наёбад рози инро ҳеч ошиқ,
Агарчанде надонистан гуноҳ аст.

Китоби беҳисобӣ, эй ғами ман,
Ту умре дар хичобӣ, эй дили ман.
Бароят рӯзу шабҳо зор гирям,
Зи кулфатҳо харобӣ, эй дили ман.

Маро дар кураи оташ гудозанд,
Зи хоки ман тани солим бисозанд.
Ғаму дарди маро дар рӯзи охир,
Ба ноии беғамиҳо менавозанд.

Худоё, дар нигоҳат чун намоям?
Чу як саргаштаи ҳомун намоям?
Агар шак оварам бар номи покат,
Зи даргоҳат, дигар берун намоям.

Назар созам ба дуриҳои гардун,
Зи офат халқи олам гашта дилхун.
Ҳама солу ҳама соат, ҳама рӯз,
Бувад ҳар қитъаи дунё дигаргун.

Ба дунё, дон, ки дунёдор бисёр,
Зи марди бохирад айёр бисёр,
Зи ҷаҳлу ҷаҳру кину макри одам,
Намирад одамӣ бенангу беор.

Чи кӯҳҳо, чордевори азиманд,
Ҳама гулбутаҳо айни ҳақиманд.
Агар аз меҳрубониҳо бигӯям,
Ҳама мардони дех марди ҳалиманд.

Маро дар курраи тилло гузоред,
Валекин, яккаву танҳо гузоред!
Зи доғи бекасиҳо нест мушқил,
Маро дар байни одамҳо гузоред.

Сари роҳи маро аждар гирифта,
Саропо ноумедӣ баргирифта.
Чӣ розе рӯи дафтар мебиёрам,
Ҳақиқатро бидон, дар бар гирифта.

Биё, мо зиндагӣ бозему бозем,
Ҳама садди ҷаҳонро раҳна созем.
Шикофида дили сад санги хора,
Ба мулки дил мисоли Вахш тозем.

Агар ту аз манӣ, ман аз касонам,
Ту хуб астию ман номехрубонам.
Ту ҷонатро нисори ман намудӣ,
Дареғо, қадри некият надонам.

Ту мавлоӣ, дили сад беҳудой,
Шиноси сад дили ноошноӣ.
Сифотатро чӣ бардорӣ ба гардун,
Ту ҳам монанди мо марди Худой.

Маро дар гулхани ман тоб доданд,
Маро дар наҳри бе ман об доданд.
Маро бурданд пеши рӯи ёрам,
Канори ин таҳамтан хоб доданд.

Дилат як бешаи пурбаргу бор аст,
Дараҳти орзуям мевадор аст.
Назар бар осмони пок андоз,
Самои қисматам исторазор аст.

Бимон, то дар дили армон кунам ҷо,
Канори худ туро чун ҷон кунам ҷо.
Наёбад то рақиб овозаи ту,
Туро дар рози дил пинҳон кунам ҷо.

Биё, ту сина мон дар синаи ман
Ва бишнава ҳасрати деринаи ман.
Дар ин бозори бемехрии дунё,
Туй қиматтарин ганчинаи ман.

Ту кардӣ ёд фарзандони худро,
Фикандӣ байни оташ чони худро.
Агар як лаҳзае, ки метавонӣ,
Ба ёд овар мани сарсонӣ худро.

Шабехи он гулам, ки пеши бодам,
Шабехи сад гиреҳ, ки нокушодам.
Ту дида меҳрубонии мани зор,
Бигӯӣ: як зани бас дилкушодам.

Сарои пок нопокӣ надорад,
Дили пургарс, бебокӣ надорад.
Қиёсам кун ҳамеша бо ҳақиқат,
Ҳақиқат ҳеч шаккокӣ надорад.

Туро бо номи худ савганд додам,
Ба наздат хешро ман фанд додам.
Ту аз ин шукр кун, ай чони содда,
Туро бо насли худ пайванд додам.

Маро бар гӯшаи дилҳо гузар нест,
Зи ҳоли зори муштоқон хабар нест.
Бидон! Дар гирудори зиндагонӣ,
Зи ман хунхортар, хунхортар нест.

Бикардам қалби худ бо теғ пора,
Бишуд зардоби ман кардам назора,
Даруни дил бидидам, вой-войе,
Фароҳам захму дарди бешумора.

Ба ғам хӯрдан наарзад кори дунё,
Агар бахшӣ ту чонатро саропо.
Ба ту гӯям: макун беҳуда афғон,
Диле дорӣ агар монанди дарё.

Дили ман зори зори зори зор аст,
Дили ман зор бар дидори ёр аст.
Ба руй бистари хокиям, ай чон,
Ҳама шаб ашки ҳасрат шашқатор аст.

Туро дар курраи дил мегудозам
Ва бо ҳар тори қалбам менавозам.
Ба вақти ҷустуҷӯ фарёд созам,
Зи байни мардумон донӣ авозам.

Агар н-ой ба сарвақтам, бимирам,
Ки меҳру бевафоият пазираам.
Ба дунё омадам аз баҳри ту ман,
Дар он дунё ту бошӣ дастгирам.

Хитоб омад зи гардун бар мани зор:
Зи пур гуфтан забонатро ниғаҳ дор.
Ба мо панде бузургон гуфта буданд,
Ки пайғамбар буда безори ин кор.

Мо куртаи наврӯзӣ ба бар бинмудем,
Мо токии гулдӯзӣ ба сар бинмудем.
Аз сина бароварда ҳама дарду алам,
Гӯши фалак аз ғулғула кар бинмудем.

Андар ватанам, шаршараҳо бисёр аст ,
Дил об шудасту дар хумори ёр аст.
Ту дард накаш дур аз ватан аз бари ман,
Он чонаки ту барои ман даркор аст.

Дар кишвари хусни мо гули лолай ту,
Дар марзаи дил ғами дусадсолай ту,
Рафтӣ ба ғарибиҳо, наомад хабарат,
Ай ғам бимурад ин маҳи беҳолаи ту.

Сад хайф, ки дар хирмани мо гандум нест,
Монандаи мардумони мо раҳгум нест.
Аз ҷабри замонаву азоби даврон,
Андар лаби мо гапи «биё, хандум!» нест.

Ҳар шоҳу вазире, ки пайи ном шуданд,
Онҳо сари худ хӯрдаву гумном шуданд,
Аз кибру ғурури худ, бубин, ки имрӯз
Аз асп фитода, пайи анҷом шуданд.

Дар шоми ғалат ду дидаам гирён аст,
Аз оташи ман туро алавгардон аст,
Шояд ту нагӯӣ рози худ пеши касе,
Андар дилакам якумрӣ ин паймон аст.

Ту анвори даруни қалби зорам,
Сабоҳӣ ту, ба номат шак надорам.
Туро Яздон ба номам халқ карда,
Ва ман ҳам зодаи он кирдугорам.

Маро дар чоми васлат заҳр додӣ,
Ҷаҳони меҳри худ бо қаҳр додӣ.
Маро аз меҳри худ чизе надодӣ,
Агарчи марди мардӣ, номуродӣ!

Чаро дар ёди ту бандам, ки бандам,
Бидон! Ман аз ту дил умре нақандам.
Надорам ман халосӣ аз хаёлат,
Чаро месӯзӣ чони мустамандам?!

Аҷаб дарди гарон дар гардани ман,
Ки месӯзад аз он ҷону тани ман.
Ба ин ҷонсӯз дарди бекасиҳо,
Бувад очиз тани мардафкани ман.

Хазон чун ғуссаи дилҳо бирезад,
Канори обу соҳилҳо бирезад,
Умеду кадри он ёри вафодор
Мисоли қаҳ зи қаҳгилҳо бирезад.

Худоё! Бин, шабам аҳвол чун аст,
Чу гунге, ки зи дарду ғам нагун аст.
Тани гармам, ки дур аз оғуши туст,
Даруни бистари ғам сарнагун аст.

Агар раҳ сӯи соҳилҳо бигирем,
Бидон, мо мардumi дарёзамирем,
Ба садҳо тирагӣ дар роҳи қисмат
Набояд, дар дили шабҳо бимирем.

Шукӯхи мо зи рӯи мо чӣ пайдост,
Чӣ боки кӯрии хат? Боз хоност.
Агар дорӣ нигоҳи софу тоза,
Бибояд дид олам бе каму кост.

Маро бе ман ба дунё роҳ доданд,
Даруни боғи ту хиргоҳ доданд,
Зи дарёи дили ошиқкуши ту,
Маро ду чуръае погоҳ доданд.

Дили садпораам монанди дунёст,
Ки бо худ ӯ хурушону ба ғавғост.
Ҷар он тире расад аз дасти тақдир,
Нишони ҷовидонаш ин дили мост.

Задӣ ханҷар даруни сина пинҳон,
Зи дарду ғам кунам оҳиста афғон.
Надидам ман чунин мӯъчиза, ёрон,
Сиришкам рехта, тар гашгта ба домон.

Азобе, ки зи ту дар сина дорам,
Агар хоҳӣ, ба ту як лахча орам.
Бигир аз оташам як лахча бар каф,
Бубин сабрам аз он дарде, ки дорам.

Худоё! Хастаам аз зиндагонӣ,
Хӯрам то чанд зардоби ниҳонӣ?
Кӯ ёре, то бигӯям шарҳи ҳолам,
Худовандо, ду дониву, ту донӣ.

Бисӯзад оташи сӯзон сару по,
Шавам моҳӣ, занам худро ба дарё.
Бичӯям гавҳари гумгаштаи худ,
Насозад бенасибам, кош, Оллоҳ!

Дами дар зулмату рафтан битарсам,
Ба модар рози дил гуфтан битарсам.
Бигӯям бар шумо дарди диламро,
Ки аз ин баъд бинҳуфтан битарсам.

Худовандо! Маро садранг кардӣ,
Шукӯҳи зиндагӣ беранг кардӣ.
Ба умре мечашам заҳри замона,
Маро ин қалби зор аз санг кардӣ?

Асири мансабӣ ту, ё ғами ман?
Ба ғам побастай, эй ҳамдами ман?
Даруни гӯр осоиш наёбам,
Набошӣ гар ба рӯзи мотами ман.

Ту марди бегуноҳӣ, хуб донам,
Асири иштибоҳӣ, хуб донам.
Гирифторӣ ту бар қаҳри Худованд,
Ту он чо бепаноҳӣ, хуб донам.

Ту овардӣ басо қаҳри Худованд,
Накардӣ раҳм ту бар ин ду фарзанд.
Умедам буд, падар бошӣ барошон,
Лагад бардоштӣ бар чои ҳар панд.

Дар ин сахтӣ ба ёди ту бисӯзанд,
Кушоиш гуфта, шаб шамъе фурӯзанд.
Ҳама фарзандҳои меҳрубонат
Падар гуфта, ба роҳат дида дӯзанд.

Ба чандин соли бе ту дар азобам,
Канор аз ту ман осоиш наёбам.
Дили аслии ман дар ҷои дур аст,
Аз ин оташ ҳамеша дилкабобам.

Худо бар ман муродамро ато кард,
Ба ман бахти маро чун мутакко кард.
Бидодам аз тамоми моли дунё,
Дар охир лек помоли ҷазо кард.

Худовандо! Сари саргашта додӣ,
Чаро ғамро ба ман пайваста додӣ?
Ба он бахте, ки додӣ бар мани зор,
Надидам ман, надидам рӯзи шодӣ.

Сафар кардӣ ба мулки беназире,
Ки ёбӣ дил, ки он набвад асире,
Зи роҳи дури қалбам то расидӣ,
Диламро бурд уқоби зудгире.

Агар дорӣ ба қалбат раҳм, бингар,
Ғамат хӯрда дарунамро саросар.
Чӣ созам бо дили овораи худ,
Ки бошад дар ҳавоят мурғи бепар?

Худоро аз нигоҳи худ шиносед,
Зи доди ӯ роҳи оянда созед.
Ба ҳар як лутфи қисмат шукр гӯед,
Агарчи нокаседу носипосед.

РОҒУН – НУРИ ЧАШМИ ВАТАН

(Рубоиёт ва дубайтиҳо)

Роғун кони ганче буд, ки коркардаш барои мо гарон афтада буд ва ин кӯтоҳдастӣ моро ба он расонид, ки ин ганчи бебаҳо ба дасти бегона расад.

Нотавонбинони худӣ қариб монда буд, ки бо хӯрдагирию кӯрназарии хеш андешаи садҳо ватандори солимро сари ободии Роғун шикананд ва шикаста ҳам тавони-станд.

Мададхоҳӣ зи бегонагон оқибати кор сарони онвақтаро ба мақсади хеш нарасонда, дар заминаи он мақсади поки тоҷик ва номуси тоҷикона ғалаба карду Роғун соҳиби аслии хешро дарёфт.

Роғун он солҳо дарахти боҳашамати номдору умрдореро мемонд, ки кирми кӯрдилиҳои худӣ ўро зи дарун хӯрда истода буду чароҳати он аз нигоҳи бегонагони ташнаи Роғун наметофт, то ба он рўзе худ ба нанг омаду мўмиёе чувт барои табобати чароҳати хеш.

Имрӯз давобахшони дарди ватан сари чароҳатҳои бардошта чамъ омада, даъво чустанду марҳаму мўмиёи онро дар нерӯю бозувони мардони баномуси ватан ёфтандӯ пайи табобати он на аз нангу номуси бегона, балки мўмиёе аз номуси хеш сохта, ба табобати якумрии он пардохтанд.

Оқибат дар қисми чароҳатбардошта ҷон омад.

Қисми аз чароҳатҳои куҳан табобатёфтаи Роғун ба нерӯ ва тавони тоҷикона қомат рост карда, тақя ба дасти пуркуввати номуси ватан карда.

Бо андешаи фардо, ки мабодо дасти бегонае боз тақядори ў гардад, худ ба тақя гирифтӯ нерӯи тавоноии халқро дар синаи худ баҳри ободкориҳо ҷой дод, ки фардои Ватан зи кувату кудрат ва мардонагии онҳо дурахшон хоҳад шуд.

Роғун, ки ту номусу ту нанги Ватанӣ,
Фардо ту зиё ба фарқи мо мефиканӣ.
Мо хоку гилат ба дасти худ месозем,
То ачнабизодае нагӯяд: зи манӣ.

Роғун, ки ба қасди ту базе чон доданд,
Ҳам хеш фурӯхта, ҳам имон доданд.
Имрӯз зану марди баномуси Ватан
Бар пайкари бас ғасурдаат чон доданд.

Роғунро хостанд к-аз байн баранд,
Ному шарафаш ба нобудиҳо супаранд.
Сарчамъ шуда халқ бисозад Роғун,
«Ҳайвонсифатон» зи азми мо беҳабаранд.

Уммеди басо хурду калонӣ Роғун,
Монанди ҳазорсола роҳи Шоун,
Фардо, ки зи нури ту дурахшон гардад,
Дар синаи халқи мо намонад армун.

Роғун, ки дилат ба сина чӯшон бошад,
Сад мавчи умеди ту ба туғён бошад.
Имрӯз арӯсиву харидорат чанд,
Ҳар марди бананг шоҳи майдон бошад.

Роғун, ту диле шудӣ маро дар сина,
Чогоҳи умеду нияти дерина.
Ман сина сипар намуда баҳри ҳифзат,
То ки нарасад ба ту чафову кина.

Роғун, ту макони зарбдорон имрӯз,
Роғун, ту макони бахтёрон имрӯз.
Роғун, ки макоми ту кунун беҳамтоост,
Ному шарафӣ ба номдорон имрӯз.

Роғун, ту тулӯи офтоби мой,
Сад субҳи мунирро ба мо бикшой.
Бо қудрату бо нури чаҳонафрӯзат
Ту шаҳраҳи фардои ватан бинмой.

Роғун, ки таваллудат замистон омад,
Бар пайкари сармозадаат ҷон омад.
Аз меҳру муҳаббату садоқат имрӯз,
Ин халқи ба иффат сари паймон омад.

Дар рӯи дилат панчараҳо бисёр аст,
Аз зӯри фишор синаат хуншор аст.
Роғун, ту нанол 3-ин ҳама пасту баланд,
Ин нангу шараф бувад, ба дӯшат бор аст.

Сарчашмаи сад китоби воло, Роғун,
Пайдоиши унвону насабҳо, Роғун.
Ту нур диҳӣ, нур диҳӣ то гардун,
Аз нури ту рӯшан дили шабҳо, Роғун.

Роғун, туй нури чашми бенуршуда,
Роғун, туй дасти беасо зӯршуда.
Хоҳам, ки бидонанд ҳама нокасу кас,
Роғун, туй номи халқи машҳуршуда.

Роғун, дили ту дар дили мавчи дарёст,
Шаъну шарафи ту аз фалак ҳам болост,
Дар рӯи дилат техникаҳо бисёр аст,
Хоҳем камоли умри ту бе каму кост.

Роғун, ту сабоҳи софи фардои манӣ,
Роғун, ту навои «кабки» саҳрои манӣ.
Сад дард ба синаву хамуш мегаштем,
Роғун, ту даво бар ҳама дардои манӣ.

Роғун, намаку нони сари хони манӣ,
Роғун, ту шарори равшани ҷони манӣ.
Аз файзи ту чашму дили мо сер шавад,
Роғун, ту ҷаҳони поки армони манӣ.

Роғун хабарат рӯи ҷаҳонро бигрифт,
Иқбол накӯ омаду душман ба шигифт.
Бо риштаи ҷон тани туро медӯзем,
Бин! Кафтари бахти хештанро сари кифт.

Роғун, ту ба худ муҳочирон овардӣ,
Бар ҷони ғарибгашта ҷон овардӣ.
Ҳар фард, ки дур буд зи пайвандонаш,
Сарчамъ намуда, сари хон овардӣ.

Роғун, сахари файзу саҳои ватанӣ,
Роғун, сухани пеши сари анҷуманӣ.
Андар даҳани мардуми олам гапи туст,
Роғун, ту давобахши ҳама дарди манӣ.

Роғун, туй ханчар ба дили бадандеш,
Аз шӯхрати ту душмани ту гашта пареш.
Бадхоҳ агар кӯр бувад, кӯраш дон,
Медон, ки якест гург дар чомаи меш.

Роғун, ту чаҳони сад набардӣ имрӯз,
Роғун, ту макони марди мардӣ имрӯз.
Дар оғӯши худ гарм кунӣ чони хунук,
Аз ту ба фирор фасли сардӣ имрӯз.

Роғун, ту шарофате ба номи мой,
Роғун, ту саломе бар саломи мой.
Аз шӯхрати ту маро чаҳон бишносад,
Роғун, ту бақои эҳтироми мой.

Роғун, зи муҳаббатат сад оҳанг кунам,
Ному насабам ба шӯхратат ранг кунам.
Имрӯз, ки майдони набарди мой,
Сарбозаму бар дифои ту чанг кунам.

Роғун, ки ба номи ту қасам ёд кунем,
Дунёи туро зи хеш бунёд кунем.
То номи туро халқи чаҳон бишносад,
Сад қиссаи нав ба номат эҷод кунем.

Роғун, ту хуни поки шарёни манӣ,
Роғун, ту шаҳкориӣ даврони манӣ.
Байрақи ватан ба номи ту гашта баланд,
Роғун, ҳама чо ту аҳду паймони манӣ.

Роғун, ту канори Панҷ маъво дорӣ,
Аз мавҷи хурӯшанда чӣ парво дорӣ?!
Бар халқи баномуси ватан оянда,
Роғун, ту саодати абад меорӣ.

Роғун, зи чамоли ту чамолам зебост,
Лабхандаи хушбахтӣ ба рӯям пайдост.
Ман фаҳр кунам, ки тоҷикам дар олам,
Ҳам шӯҳрати ту шӯҳрати ман дар ҳама ҷост.

Роғун, ту ҷаҳони шӯҳрати шахмардон,
Аз шӯҳрати туст ҳасми ту саргардон.
Равшан бикунӣ дили ҷаҳон бо нурат,
Олам чу самову ту чу хуршед дар он.

Роғун, зи шарофатат парешон ҷамъ аст,
Ҳар марди ғариб дар сари хон ҷамъ аст.
Мурдан ба ғарибиҳо набуд ойини мо,
Тоҷик ба хоки Тоҷикистон ҷамъ аст.

Роғун, ту, ки раҳкушои дилҳо гаштӣ,
Андар дилу дидаи Ватан ҷо гаштӣ.
Сад ғуссаи бечароғӣ аз қисмат буд,
Барҳамзани, сад дарду аламҳо гаштӣ.

Роғун, шабу рӯз авҷи корат бинам,
Чашму дили халқ интизорат бинам.
Ободиву шӯҳрати ҷаҳонгири туро,
Дар қудрати халқи зарбдорат бинам.

Роғун, баҳори ту баҳори дили мо,
Обод шудӣ баски аз обу гили мо.
Мо чисми туро ба меҳри худ ороем,
Фардои накӯи ту бувад ҳосили мо.

Роғун, ки қисматат варақгардон шуд,
Душман зи қафои ту басо сарсон шуд.
Дубора, ки сарнавишти ту бинвиштем,
Садбора адуи ту ба тарси чон шуд.

Роғун дили бадҳохи ватан реш намуд,
Андешаи душмани бадандеш намуд.
Ҷуз нур, ки нест бар ҷаҳон пайғомаш,
Бегонаи бемеҳр ба худ хеш намуд.

Роғун, зи ту ҳамсоя гаранг аст имрӯз,
Сад вусъати ту ба чашми танг аст имрӯз.
Ӯ парда зи рӯ гирифт, бин чеҳраи ӯ,
Дирӯз чӣ буду бин чи ранг аст имрӯз.

Роғун, ту, ки сардарди басо бедардӣ,
Бо шӯҳрати худ гирди ҷаҳон мегардӣ.
Андешаи дигарон зи ту тоза шавад,
Саркардаи тоҷикон, ту марди мардӣ.

Роғун, ту маънои ҳазорон суҳанӣ,
Роғун , ту оҳанг ба гуфтори манӣ.
Шуд ғарқа ба гул дарахти армони диёр,
Сарчашмаи эҳтиромӯ шаъни Ватанӣ.

Роғун, зи ҳама номи ту боло мондам,
Аз номи ту ман ном ба дилҳо мондам.
Аз чак-чаки хуни дили худ карда ҳисоб,
Сардафтари сад китоби воло мондам.

Роғун, ту бинои пур зи нури Ватанӣ,
Роғун, ту ҳавои тозаи мулки манӣ.
То, ки нарасад чашми адӯ бар сӯят,
Роғун, ту кушандаи ҳазор Аҳриманӣ.

Сад рози ватан, дар дили ту хуфта бувад,
Сад дард туро ба сина бинхуфта бувад.
Дунё донад, ки аз дуруштӣ дурӣ,
К-ин гавҳари поки ту басо суфта бувад.

Роғун, туй баргашта ҳамон тири камон,
Роғун, туй андешаи сад пиру чавон.
Фикри ҳама мурдумон дар ободии туст,
Роғун, бахшӣ ту бар Ватан умри чавон.

Роғун, ту сари гуфтаи эҷоди манӣ,
Роғун, ту зиёбахш ба ҳар як суханӣ.
Ман шӯъла диҳам гуфтаи худ бо номат,
Роғун, ту орзуи авлоди манӣ.

Сӯзи ту агар, зи нури Роғун сӯзӣ,
Шояд, ки ба мулки ҳақ нигоҳат дӯзӣ.
Раҳмат гӯӣ ба сарвару халқи Ватан,
Ҳам шӯҳрату шон ба мардуму ҳам рӯзӣ.

Бо рагу пайванди худ, Роғун, бақодорат кунам,
Резасангони заминро чида деворат кунам.
Килкро аз устухону рангро аз хуни худ
Ман бигирам, то ки эъморот кунам.

Дили ту дар дили халқ аст, Роғун,
Бигардад шӯҳратат ҳар лаҳза афзун.
Ту рӯшан соз садҳо қалби торик,
Ҳумоюзода ҳастӣ, эй ҳумоюн!

Дили кӯхро шикофад марди оқил,
Раҳи дарё бубандад бо дами дил,
Ба чон хоҳад чу ободии Роғун,
Ҳамеша мақсади ӯ ҳаст ҳосил.

Самои ӯ ҳама исторабор аст,
Ватан, бо ту, бидон, рӯшантабор аст.
Зиё бахшӣ ба садҳо роҳи торик,
Раҳи бунёди ту худ ифтихор аст.

Баҳорон асту гулпӯш астӣ, Роғун,
Гулу себаргабардӯш астӣ, Роғун,
Тамошо мекунам кунчу канорат,
Сафобахши руҳу ҳуш астӣ, Роғун.

Гули Роғун гули торону хор аст,
Тамоми мардумаш олитабор аст.
Ту шабҳо сӯи Роғун хуб бингар,
Дурахшон ӯ зи нури кирдугор аст.

Хасу хорат ба каф гирем, Роғун,
Дили зорат ба каф гирем, Роғун.
Наёбӣ то ту озоре зи нокас,
Чу гулзорат ба каф гирем, Роғун.

Роғун, ту бақой, ту мамотӣ имрӯз,
Роғун, ту биҳиштӣ, пурнишотӣ имрӯз.
Вобастаи ту дурахши фардои Ватан,
Роғун, ту ба чом оби ҳаётӣ имрӯз.

Ту, эй Роғун, мусарратбахшӣ имрӯз,
Саманди бодпову Рахшӣ имрӯз.
Барои мардуми меҳнатқаринат
Фидокориву чон мебахшӣ имрӯз.

Ҳикоятҳои Роғун мешунидам,
Ҳақиқатро вале имрӯз дидам.
Чи созам нақл баҳри тифлаки хеш?
Зи оби раҳматаш ман ҳам чашидам.

Китоби сарнавишти халқ аст Роғон,
Зи ӯ сарсабз гардад кӯҳдомон.
Зи ӯ обу зи ӯ нуру зи ӯ нон,
Намонад дар дили ин халқ армон.

Ҳумоюн чехраи наврӯздорат,
Дурахшон қисмати пирӯзкорат.
Зи ному аз шукӯҳи НОБ-и Роғун
Шарафманд аст халқи бахтиёрат.

Ту хониву ту нониву ту чонӣ,
Ту оби ташнагону ташнаҷонӣ.
Ту имрӯзу ту фардою ҳама умр,
Ту номи беғубори тоҷиконӣ.

Агарчи рӯдҳоят дар хурӯшанд,
Ҳазорон мурда дар хокат ҳамӯшанд.
Бубин рӯи мазористони Роғун,
Ки аз ихлосу имон сабзапӯшанд.

Даруни хоки ту сад роз хуфта,
Зи доғи сина ҳар лола шукуфта.
Ҳанӯзам одаме аз рӯи имон,
Ҳақиқатҳои Роғунро нагуфта.

Дили Роғун дили садпора бошад,
Ҳақиқат дар раҳаш овора бошад.
Ҳақиқатро ҳақиқат он пазирад,
Ки худ аз мардуми сайёра бошад.

Дили Роғун дили абгору зор аст,
Шабу рӯзи раҳашро интизор аст.
Ҳазорон зарба хӯрда дар дили хеш,
Таҳамтанвор аммо устувор аст.

Тамоми хоки ту мушки Хутан бод,
Ҳама саҳтӣ насиби Аҳриман бод,
Туро чун тифли худ дар дӯш дорам,
Илоҳӣ чони ту бо чони ман бод.

Набинам коҳиши анвори рӯят,
Дурахшад он дили пурорзуют.
Дарахти обрӯи миллати ман,
Ҳазорон сол бинам ман нумӯят.

Каломи ваҳдату нури худой,
Ту пайвандовари дилҳои мой.
Тамоми умр ту, ай НОБ-и Роғун,
Дихӣ бар мо саломи рӯшноӣ.

Ту садҳо хирманӣ бар гандуми мо,
Ту ҳастӣ ҳам бақои мардуми мо.
Зи ту сарчашма гирад рӯшноӣ,
Зи ту пайдо бигардад хар гуми мо.

Ба ту ман шонаро бар шона монам,
Ба ту ман қисмати пешона монам.
Даруни синаи пурғуссаи хеш
Барои меҳри ту сад хона монам.

Ду дастатро ба дастонам бигирам,
Дили захмит бар ҷонам бигирам.
Ту НОБ-ӣ, сарғаҳатро пок сохта,
Хасу хорат ба доманам бигирам.

Кито би ман китоби сози ту бод,
Даруни синаам сад рози ту бод.
Барои он ки асрорат нависам,
Маро зӯру тавон эъҷози ту бод.

Аё Роғун, камоли обурӯям,
Ба чон хоҳам сифотатро бигӯям.
Туро сабзондаам дар марзи сина,
Ту баргу бори нахли орзуям.

Каломи равшани ҳар бекаломӣ,
Ту номи нек бар марди баномӣ.
Туй зоишгаҳи сад қаҳрамонҳо,
Давоми хуррами ҳар бедавомӣ.

Ба ту умри ҳазорон Нӯҳ хоҳам,
Ва подорӣ ба сони кӯҳ хоҳам.
Ту НОБ-и покӣ дар рағҳои мардум,
Дили озод аз андӯҳ хоҳам.

Ситора дар само сеҳри ту дорад,
Дили халқи ватан меҳри ту дорад.
Ту НОБ-и поки мардумошной,
Бубин, рангинкамон чехри ту дорад.

Ватанхоҳӣ зи Роғун ном гирад,
Ватандор аз Ватан пайғом гирад.
Кунад хизмат касе дар НОБ-И Роғун,
Расад бар мақсаду инъом гирад.

Сари Роғун сари болои мо буд,
Дили Роғун дили танҳои мо буд.
Агар месохтем онро парерӯз,
Канори роҳаташ маъвои мо буд.

Байроки ватан, ки зеби Роғун гашта,
Андешаи мардумон дигаргун гашта.
Аз қудрату боварии Давлат имрӯз,
Рӯшан дили халқ то ба гардун гашта.

Ҳақиқат то ҳақиқат роҳ дорад,
Бувад ёре дили гумроҳ дорад.
Ту НОБ-ию ҳазорон ташнаи ту
Ба роҳат дидаи огоҳ дорад.

Ҳазорон шукр бар номаш намуда,
Ҳазорон нақд иномаш намуда.
Китобе, ки дар он ҷо зикри НОБ аст,
Китоби боварӣ номаш намуда.

Дили мо чашмаи меҳри Худо аст,
Чу оби НОБ-и Роғун бебаҳо аст.
Ҳамон фарде, ки Роғун созад обод,
Ниғаҳдораш худои бефано аст.

Ту саркори ҳама саркардаҳой,
Ту маъвои дилу меҳри Худой.
Туй таърихи пуранвори мардум,
Таманнои дили ранчури мой.

Гар каломи худ ба поён оварам,
Байт не, ман ҷои он ҷон оварам.
Аз забони сад ҳазорон халқи хеш,
Қиссаҳо аз рози Роғон оварам.

Нидо омад, зи гардунҳо, ки Роғун,
Кунад бо кудраташ олам дигаргун.
Дуо гирад сахаргоҳ аз малоик,
Шавад Роғун хама гулзор акнун.

Самои зиндагӣ пурнур бодо,
Ҳақиқат дар ҷаҳон машҳур бодо.
Шуда Роғун зи меҳру некӣ обод,
Касе дорад дили бад, кӯр бодо.

Хитоби умри мо садҳо китоб аст
Ва садҳо гуфтаи мо бечавоб аст.
Басо буданд бо Роғун сари ҷанг,
Магар бадкорӣ ин кори савоб аст?!

Ҳаму печи Ватан созем ҳамвор,
Қадаҳ аз ростӣ созем саршор.
Расад анвори НОБ-и мо ба мардум,
Бинои дӯстӣ созем подор.

Замини мулки мо гандумшиор аст,
Ватан соҳиб ба садҳо обшор аст.
Миёни сад ҳазорон ёру агёр,
Ба оби НОБ-и худ дар ифтихор аст.

Ватан дорои мардони ватандор,
Ватан меҳроб бар марди сазовор.
Ҳама номусу нанги НОБ-и Роғун
Кунад ҳар одами дилмурда бедор.

Охир ба охир омад сад созу сӯзи Роғун,
Охир ба дар биомад рози нагашта берун.
Гарчи зи нури Роғун рӯшан ниҳоди фардост,
Мову шумо ҳамонем—як шоири чигархун.

Сад қатара аз дили худ бар ту раво бидидам,
То номи худ ба номат ман бобақо бидидам.
Ай Сарвари баномус, донӣ, чихот дидам?
Дар сахтиҳои қисмат марди Худот дидам!

АСРОРИ САНГ (Достон)

ҶОНҲОИ САНГБАСТА (Асрори аввал)

Фасли баҳор, бегоҳӣ рӯзе ҷавоне ба маъшуқааш аз деҳа барои сайру мулоқот ба дашт баромад. Онҳо аз роҳи қадимии аробагарде, ки аз бари кӯҳпояе мегузарад, хушнудона сӯҳбаткунон оҳиста қадам мезананд. Роҳ онҳоро ба назди хорасанги бузург мебарад, ки дар болояш тӯдаи сангҳои бисёре хобидаанд. Ҳар ду сӯҳбаташонро қатъ намуда, дар назди хора бозмеистанд. Дар паҳлӯи ҳамон санг бо хуруфоти арабӣ ҷумлае ҳиккоқӣ шудааст.

Духтар: Дар ин ҷо чӣ навишта бошанд?

Ҷавон (*мехонад*): «Эй дӯст, ба д-ин роҳ магузар».

Духтар: Аҷоиб? Чаро?

Ҷавон: Оре, ман ҳам дар ачабам. Бингар, ин тӯдаи санг болои хора аз баҳри чист?

Духтар: Надонам, шояд чун нишонаи роҳ барои мардуми аҳди қадим хизмат мекардааст?

Ҷавон: Дар дили ин хора асроре ниҳон аст. Онро бояд донист.

Духтар (*ба муқобили роҳи омадашон ишора карда*):

Ҳу, ана роҳгузари пире омада истодааст. Аз ӯ бипурсем, шояд ин асрорро кушояд.

Пир ба назди онҳо омада мерасад.

Ҷавону духтар: Ассалому алайкум, падар!

Пир: Ва-алайкум ас-салом, фарзандонам! (*Румузфаҳмона ва бо шакарханд*) Ҳа, сайр дар ҳавои тозаи баҳор, кано-ри дашти сарсабз?

Ҷавон: Бале, падар! (*ба андаке сукут*) Мехостам аз шумо чизеро бифаҳмам.

Пир: Аз муҳаббат, аз сидқу вафо?

Чавон: Агарчи дар ин масоил низ маро панд додани шумо
фарзу суннат аст, аммо хостем асрореро бипурсем.

Пир: Марҳамат!

Чавон:

Дар мадори дашт мисли посбон
Хорсанге бемадор истодааст.
Сангҳои бешумори бори он
Солҳои бешумор истодааст...

Пир:

Ҳеҷ медонӣ, ки бораш санг нест,
Бори он номусу нанги мардум аст.
Санг бораш нест, чони одамист,
Ин на маълум асту розаш саргум аст.
Ҳеҷ медонӣ чаро ин тӯдасанг
Тӯдаи нанг асту чони одам аст?
Гар намедонӣ, бигӯям бедаранг
Ин ҳикоятро, ки монандаш кам аст:
Як замон Помири моро душмане
Зери дасти худ намудан хостааст.
Аз саворони яли мардафкане
Лашкарони бешумор оростааст.
Чашми ӯ сӯи замини мо будааст,
Доимо андар камини мо будааст.
Бо таҷовуз дастҳояш чониби
Духтарони нозанини мо будааст.
Фурсатеро аз фаросат ёфта,
Сӯи мо лашкар кашонидаст ӯ,
Мулкро дар хоби ғафлат ёфта.
Ними он кардаст зери даст ӯ,
Лек мардони баору нанги мо.
Парчами шаъну шараф афроштанд.
Дар раҳи озодии худ маргро
Беҳ зи як дам бандагӣ пиндоштанд.

Бо силоҳи чанг мардон яксара
Зидди хасми шумқадам бархостанд,
Бар чиноҳи рост, қалбу майсара
Як силоҳи чангие оростанд.
Қалби лашкар пур зи кини душманон,
Майманааш кӯхро ҳам меканад.
Майсара-сел асту гӯй бегумон
Душманонро пой бе чо мекунад.
Бо чунин як лашкари лашкаршикан,
К-аз ҳазорон буд афзунаш адад,
Дод амре зидди фавчи Аҳриман
Сарсипаҳ бо бонги «Мавлоё, мадад!»
Шуд сипаҳ бар ҷониби душман равон,
Бо раҳи пурпечу танги кӯҳсор,
Мегузашт аз даштҳои бекарон,
Мегузашт аз регзору рӯдбор.
Мегузашт аз назди як кӯҳпоёе,
Хорасанги бешуморе дошт он,
Марди чангии заковатмояе
Гуфт бар мардони марди ҳаминон:

Мард:

«Эй саворони далеру хушманд,
Меравем имрӯз мо майдони чанг.
Ё ба банди хасм мегардем банд,
Ё ки дунёро бар ӯ созем танг.
Мо намедонем баъди чанд гоҳ
Кӣ саломат ояд аз ин размгоҳ
Дар ҳамин ҷо боз бар хуршеду моҳ,
Кист чун имрӯза месозад нигоҳ?
Беҳ, ки болои ҳамин санги бузург
Санг партояд ба навбат ҳар касе,
Ҳар касе н-афтод бар чанголи марг,
Санги худро боз гирад вопасе.

То нишоне монад аз ин корзор
Баҳри пайвандону фарзандони мо,
То ки чун ҳайкал бимонад ёдгор
Баҳри фарзандону пайвандони мо».

Пир:

Љумла лашкар гашт бо ӯ ҳамсадо,
Ҳар касе ба санг санге мениход,
Баъди чанде сар ба сар бо кӯҳҳо
Гашт пайдо пуштае сангинниход..
Ровиён гӯянд: лашкар чира гашт
Бар сари он душману баргашт боз,
Санги худро мегирифтун мегузашт,
Ҳар касе бигзашт аз ин дашт боз...

Чавон:

Дар мадори дашт мисли посбон
Хорасанге бемадор истодааст.
Сангҳои бешуморе бори он
Солҳои бешумор истодааст.
Аз дуруштиҳои ин дунёи дун
Пайкари он низ гардида дурушт.
Зери бори санг гардида забун
Гаштааст амсоли пире кӯзпушт.
Санг не, чон аст бори хорасанг,
Сангбаста чонҳои одамон.
Сангҳои қисматосо ранг-ранг,
Чонҳои човидонӣ човидон.
Гарчи гардидаст пиру бемадор,
Лек мисли навчавон истодааст.
Гӯиё бар маснади номусу ор
Посбони човидон истодааст.

Пир:

Посбони човидон аст он, зи бас
Сангбаста чонҳо чони вайанд,
Посбони човидон аст он, зи бас
Чонҳо худ посбонони вайанд,

Посбонони диёри мулки хеш
Номи моро бар фалак бардоштан,
Бар алайҳи марги худ аз марг пеш
Ҳайкале бар хештан бигзоштан.

САНГИ ҲИКМАТ

(Асрори сонӣ)

Чавон:

Бинвишта замоне бар сари санг кадоме:
«Эй дӯст, ба-дин раҳ магузар!» Аз бари мардум
Бингошта андар танай санг паёме,
То дар раҳи пурхавф шавад раҳбари мардум.
«Эй дӯст, ба-дин роҳ магузар!» Баҳри чӣ нагзар?
Афсӯс, вале посухи ин пурсиши мо нест.
(ба дашт)
Эй дашт, биё қиссаи худро бинамо сар,
Меғӯй ба мо, ҳикмати ин гуна сухан чист.
Рӯзе, ки ба ҳар гӯшаи ту лола бирӯяд,
Вай рехта бар хоки ту хуни падарам ҳаст.
Борон, ки ғубори гули рӯи ту бишӯяд,
Вай ашки руҳи модари хунинчигарам ҳаст.

Дашт:

Дорам ба лавҳи хотири худ он ҳучумро,
Дорам ба ёд охири он чанги шумро.
Дорам ба ёд он кӣ аз он чанг бозгашт,
Аз домани ману бари он санг мегузашт.
Бигрифта санги хешу ҳамерафт лабхамӯш,
Дар дил ҳазор ғуссаву сад бори ғам ба дӯш.
Дар ёди реғу хору гулу хораи ман аст,
Дар ёди ҳар насимаки овораи ман аст
Як даста раҳзанони тижимағзу беҳирад
Қарданд манзиле ба барам мисли деғу дад.

Додам барояшон мани ночор манзиле,
Гаштам валек хеш аз ин пой дар гиле.
З-он баъд хуни раҳгузарон дар мадори ман
Мерехт, сурх гашт маро ранги пираҳан.
Гулҳои санги ман ҳамагӣ лоларанг гашт,
Бар ҳоли одамӣ дили ман саҳт танг гашт,
Гуфтам: ҳазор тавба, ки хунрез гаштаам.
Як рӯз беҳабар зи қазои дарандаҳӯй
Сӣ родмард ҷониби ман гашт роҳпӯй
Эшон буданд бархе аз он размоварон,
Як ҳиссае зи лашкари беҳадду бекарон.
Аз ғолибии хеш ҳама маст мебуданд,
Сӯи диёри хеш сари шаст мебуданд.
Ҳамроҳашон набуд силоҳе, на марқабе,
Не об қатраеву на аз нон як лабе.
Буданд чанде ташнаи дидори деҳи хеш,
Ёди падар ва модарашон мекашид пеш.
Нохост раҳзанон зи камингаҳ бадар шуданд,
Чун гармсер ҷонибашон ҳамлавар шуданд.
Он сӣ ҷавони беҳабар аз ҷархи рӯзгор,
Бо қалби гарму нарму саре пур зи ифтихор
Пиндоштанд, ин ки ба оғӯши бозашон
Аз дӯстон омада бар пешвозашон.
Он раҳзанон валек ба бедоду оху ҳӯй
Аз хунашон ба синаи ман сохтанд ҷӯй,
Карданд сар ҷудо зи тани он фитодаҳо,
Рафтанд сӯи манзили худ, гашта ҷо ба ҷо.
Дар байни он шаҳидшуда мардҳои мард,
Бо пайкаре зи дард хаму рӯйҳои зард,
Жиндам ба ном буд ҷавоне сиёҳбахт,
Бо ними ҷон зинда варо буд ҷони саҳт.
Бо захмхӯрда пайкари беҳолу бемадор
Бархесту бидид ба ҳар гӯшаву канор

Жиндам:

Эй дашти ғам, бигўй, магар Карбало туй?
Ин кадр пур зи кинаву пур аз боло туй?!
Ё ман хато намуда раҳи мулки хештан,
К-ин чой мулки дигару марзи дигар ватан?
Эй дашт, гўй, чурми мани паршикаста чист?
Ин зулм аз чӣ бошаду гӯ: қасди даста чист?

Дашт:

Бар хештан гиристу ман ҳам ба ҳоли ӯ,
Бар хеш метапид дилам аз саволи ӯ.
Ман бо забони ҳолу ба овози хастаам,
Бо ин лабони сокиту парсингбастаам,
Гуфтам, ки: «нестӣ магар, эй одам, аз азал
Бар хеш ҳам ҳаёту ҳам орому ҳам ачал?
Донӣ, ки регу санги барам сурх баҳри чист?
Ин рехта ба синаи ман хуни одамист
Дар тӯли умри хеш ба чандин ҳазор сол,
Чандин ҳазор сумб маро карда поймол.
Сад бор бели гӯрканам карда синачок,
Чандин ҳазор ҷисм ба хокам фузуда хок.
Пошида захми қалби маро шоире намак,
Гуфтаст вақти нолаи ҷонсӯз аз фалак:

Шоир:

«Дар кӯи харобот касе мир нашуд,
Аз мурдаи одамӣ замин сер нашуд
Кас нест барад хабар ба устои азал:
Мурдан ку ҳақ аст, чаро ҷавон пир нашуд?»

Дашт:

Не, не, ки сер гаштаам аз хуни одамӣ!
Танҳо ба одамӣ бикунад хуни ӯ камӣ!
Ман даштаму валек замине саросарам,
Аз баҳри одамӣ, нигарӣ нек, модарам.
Ман модарам! Чӣ гуна кушам тифли хешро?!
Бар дил чи сон даво кунам ин гуна решро?

Фарзанди ман, ту лек худатро ҳамекушӣ,
Ёбӣ мисоли бабр аз ин кор дилхушӣ.
Бехтар набошад он ки ту чун қарзи ворисӣ
Сангам бичиниву куниям боғ вопасе?
Жиндам миёни синаи ман рӯ ба раҳ ниҳод,
Гоҳе ба пой мешуду гоҳе ҳамефитод...

Пир:

Эй дашт, суханҳои маро низ бикун гӯш,
К-онҳо ҳама бошанд дури суфта якояк.
Ин қисса зи ёдам нашавад ҳеч фаромӯш,
Дар он ғами аҷдод чу бинҳуфта якояк:
Мebуд Нурич панҷ маҳ беш
Бо дидаи чору бо дили реш,
Бар раҳи писар назора мекард
Бар эзиди пок зора мекард.

Нурич:

«Эй Ҳурмузи меҳрубону ғамхор/
Ту Жиндамаки маро ниғаҳ дор.
Ў ҳаст ягона нури чашмам,
Ҳам давлату ҳам шукӯҳу ҳашмам.
Мешав ту барои ӯ ниғаҳбон,
Бигир марову зиндаш мон.»

Пир:

Аз раҳгузарон нишона мечуст,
Ҳоли писари ягона мечуст.
Чун дид, ки Жиндамаш наомад,
Ғамхораву ҳамдамаш наомад,
Бо сад аламу ҳазор фарёд
Рӯ ҷониби корзор бинҳод.
Жиндам чу зи марзи ту баромад,
Гӯё, ки ҳаёти ӯ сар омад.
Бо захми тану хароши ҷонаш,
Бо ғуссаю дарди як ҷаҳонаш,

Он тӯдаи санг дида аз дур,
Омад бари хорасанги машхур.
Бо чашми пӯрашку рӯи ғамнок
Дар пахлӯи он фитод бар хок.

Жиндам:

«Бешубҳа, аҷал биёмад аз пеш,
Лаънат ба ту, эй сипехри бадкеш!
Як дам ба муроди ман нагаштӣ,
Бар ҳоли табаҳ маро бикӯштӣ.
Охир мани навҷавони навхат
Нохӯрда даме майи муҳаббат ,
Нодида висоли дилбари хеш,
Шодии ҳаётро каму беш,
З-оташзада даҳр зуд рафтам,
Бар боди аҷал чу дуд рафтам.
Эй хора, ту аз чӣ сокит астӣ?
Аз он ки ту низ ғампарастӣ?
Барҷумбу зи сӯзи оҳу шеван
Бар қалби фалак шарорае зан.
Оре, ки ба дӯши ту чаҳон ҳаст,
Ё балки чаҳони ломакон ҳаст.
Ҳар санги ту ҷони ҷуссае ҳаст.
Ҳар санги ту ашки ғуссае ҳаст.
Донам, ки чу бори зиндагонӣ
Созад ба ту бори он гаронӣ.
З-он пеш, ки дар барат бимирам,
Хоҳам зи ту санги хеш гирам.
То ин ки ғамат каме зудоям,
Як бор сабуктараш намоям.
Он гаҳ бари оғаҳии мардум,
Аз баҳри начоти ҷумла анҷум,
Бар санги бари ту бо ҳам ин санг
Ман сабт кунам чу ҳикмати ҷанг:

«Эй дӯст, гузар макун ба-дин рах,
Бар марг ҳамебарад ҳамин рах»,

Пир:

Бо ранҷ баланд гашт Жиндам,
Аз хора гирифт сангу...
...Ин дам
Дид аз раҳи дех падар ба сӯяш
Меояду канда рангу рӯяш,
Жиндам бифитод боз бар хок...
Бардошт варо Нуринҷ чолок.
Тангаш биғирифта андар оғӯш,
Якчанд дақиқа рафт аз ҳуш.
Омад чу ба ҳуш баъди як дам,
Пурсид зи ҳоли зори Жиндам.
Жиндам ҳама қисса бо падар гуфт,
Аз чангу зи раҳзанони шар гуфт.
Пас бо руҳи зарду дидаи боз
Бигзашт аз олам он сарафроз.
Печида ба хеш аз ғаму дард.
Бечора Нуринҷ нола мекард.

Нуринҷ:

«Афсӯс, ки Жиндами чавон рафт,
Гӯё, ки зи қисми ман равон рафт.
Ў кист, кӣ кушт Жиндамавро?
Донист раво ба ман ситабро?!
Ҳар кас, ки набошад, одам аст ў,
Фарзанди Ҳавову Одам аст У,
Аз чархи фалак чаро бинолем,
Чун хеш барои худ заволем?
Сад дод зи дасти одамизод!
Фарёд зи дасти одамизод!
К-ӯ чанг ба по намуду куштор,
Худро бикунад худаш дилафгор.
Бадтар зи даранда ҳаст одам,
Барҳамзани ханда ҳаст одам!..

Эй, он ки пас аз манӣ ба олам,
Гар аз қадару қазо хӯрӣ ғам,
Бишнава, ки марав ба роҳи зулмат,
Бар хеш маор ранчу кулфат.
Бар сулҳу салоҳ доимо кӯш,
Маҳкам дари ҷангро ҳамелӯш!
Гар асри ту ҷангхона бошад.
Холӣ зи хушӣ замона бошад.
Бечоратар аз Нуринҷ гардӣ,
Оворатар аз Нуринҷ гардӣ.
Умрат гузарад ба тезии барқ,
Сайёра бо хуни ту шавад ғарқ.
Зинҳор, гузар макун ба-дин роҳ,
Бар марг ҳамебарад ҷунин роҳ»

Пир:

Ҷонаш ҳама аз вучуд мерафт,
Оҳаш ба фалак чу дуд мерафт.
Бархост сипас зи ҷой ранҷур,
Бинмуд азизи хешро гӯр.
Бар хораи дигари ҳамон марз
Бо санги писар биканд андарз:
«Эй дӯст, гузар макун ба-дин роҳ...»
Афтод ба рӯи хок ногоҳ.
Чун ғусса ба дил ҳамефузуда,
Сабри дигаре дигар набудаш,
Он санг намуда пахш бар дил,
Гардид зудуда нураш аз гил.

ХОТИМА (Асрори навин)

Дар осмони софи баҳорӣ моҳи пурра мебарояд.
Пир бо ҷавонон видоъ гуфта, ба роҳаш меравад.
Ошику маъшуқа болои санге бари ҳам менишинад.

Ҳар ду андешаманд.

Духтар: *(пас аз сукути дарозе)*

Дилам гардид хун аз ин ҳикоят,
Ки аз ин хора бишнидам шикоят.
Шикоят аз ғами ҷанги ҷаҳонсӯз,
Шикоят з-одамони ҷанг-афрӯз.
Чу бинӣ нек, ҳар як хорасанге
Зи ғам дорад бо қалби хеш занге.
Дареғ аз ҷангҷӯи аҳриманхӯ,
Ки нашнидаст аз одамгарӣ бӯ,
Ба қадри хорасанге дил надорад,
Дили бар некӯӣ моил надорад.

Чавон:

Кунун имрӯз ҳам сайёраи мо
Макони ҷанг ҳасту шӯру ғавғо.
Ҷаҳонҷӯ, ки нагун бодо ҷаҳонаш,
Занад бар хирмани сайёра оташ.

Духтар:

Ахиран Аҳриман нобуд гардад,
Фазо холӣ зи нақши дуд гардад.
Ҷаҳон гардад зи дасти Хурмуз обод,
Шавад халқи ҷаҳон хуррамдилу шод.

Чавон:

Ва он гаҳ ошиқони ташнаи ҳам
Шаванд осудаву хушбахту хуррам.
Нагардад пас мулоқоти муҳаббат
Бадал бар ғуссаву андӯху кулфат.

*Ҳар ду аз болои санг бармехезанд. Сипас хомӯшу
андешаманд роҳи деҳаро пеш мегиранд.*

ФАРЁДҲО, ФАРЁДҲО

(Таронаҳо)

Ишқ хиссиёти ҷовидонаест, ки бо табассум оғоз ва бо
гирия анҷом меёбад.

Эй ишқи дери дери ман,
Эй дидаи носери ман,
Аз ту бувад, ай ҷони ҷон,
Ин пой дар занчири ман.
Гулгуни зарринёли ман,
Эй ишқи дерикболи ман.
Дар кӯчаҳои зиндагӣ
Ту ҳастӣ истиқболи ман.
Ман сад биёбон гаштаам,
Сад домро бишкатаам,
Аз ишқ роҳат нест, нест,
Дар кӯи ғам биншастаам,
Аз умр дорам шикваҳо,
Аз умри ранҷу дардҳо,
Ман марг хоҳам бе ту, марг,
То ёбам аз ғамҳо раҳо,
То ёбам аз ғамҳо раҳо.

Ай он ки маро дар либоси зебо ва чехраи арғувонӣ ме-
бинию гумонат ман шодам. На, дар канори пирохани зебо
дарунсӯхтаам.

Ҳар субҳ мехезам, мебинам, ки хуршеди оламтоб
чаҳонро рӯшан карда, вале афсӯс, ки дар нигоҳи ман ин
чаҳони зебо зи торикистоне беш натобад. Ва худро зиндае
даруни гӯр дармеёбам. Ашқ мерезам. Заифу бечора мегар-

дам. Дари кулбаи хеш мепӯшам, кулф мезанаму чун саргаштаи биёбони номуродӣ даст ба сар гузоштаю фарёдҳои бефарёд аз дили хеш мебарорам. Он лаҳза аз лаҳзаҳои оест, ки каме худро сабук ҳис мекунам.

Вале бори танҳои ҳар лаҳза даст дар китфони ман дораду мефишораду мефишорад. То қомати зебои маро бо зӯрии бозувони тавоноӣ хеш хамаи дорад.

Вале бо ҳамин ин укубатҳо: оҳ, зиндагӣ! Ту чӣ қадар ширинӣ. Басе лаҳзаҳои ноумедӣ буданд, ки мехостам ҳасти нотавони хеш барои марги осон омада созам, вале намедонам, чӣ хотираҳои зиндагӣ буданд, ки. Маро аз ин роҳ боздоштанд... Ва эй онҳое, ки ба садои дили хунини ман эътиқод овардаед. Мехоҳам чизеро, ки маро басе солҳо азият медиҳад, бароятон рӯшан созам. Ман ҳама вақт зи нидоҳои дили хеш дар ҳаросам. Метарсам. Баски ҳама вақт рост мебароянд пешгӯӣҳои дили ман, хоҳ бад бошад, хоҳ нек. Ман инро басо хуб эҳсос мекунам. Аз ин рӯ, гаҳе ки ноумедӣ маро дар гирдоби хеш мекашиданд, дил нидо мекард, ки: ҳай, Нилу, иродаатро фаромӯш накун, ки душман заиф асту қудрату ҷасорати имрӯзаи ту барои маҳви ӯ басанда. Ҷаргиз барои интиқом макуш. Бадро бидиаш бас аст. То битавонӣ, некӣ кун. Ман некӣ кардам бо дили соф. Тани соф доштам, бо қалби зи ғамҳо пурҷароҳат. Дӯстдорам, ки онҳо басе кам буданд, се тан дӯст доштам ва дӯст медорам онҳоро. Бе онҳо барои ман гулшани зиндагӣ хористон аст. Замоне ки аз онҳо ранҷидам, гумонҳои ноҷояе дили маро раҳна карданд. Андешидам, ки онҳо дар либоси дӯстдорӣ кори душманӣ кардаанд. Вале боз мебинам, эҳсос мекунам, ки онҳоро дӯст медорам.

Агарчи онҳо мардану ман худ занам. Дӯст медорам ин се танро. То умр ҳаст ва дар зиндагии хорашта ҳам баъзе вақтҳо, ки бо онҳоям, барои ман дами зебост.

* * *

Шабе миёни андешаҳои хеш туро печонидаму даруни бешае буда, коми хеш ситонидам, ай номуро ди роҳи ишк...

* * *

Шабе боронӣ буду борони баҳорӣ бо як навозише саропои мани интизорро мешуст. Он лаҳза, ай ҷони ман, гумон мекардам, ки дар канори бистараму бо дастони маҳини хеш анҷоми ман мекашӣ...анҷоми ман...

* * *

Танҳои танҳо мондаму назди тиреза рафта онро бо як меҳре кушудам.

Пардаи харирро паҳлу задам. Чашмони пазмони ман ба само дӯхта шуданд.

Нигоҳам ба ду ситорае фитод, онҳо ба сӯи ман бо меҳрубониҳои зиёде чашмак мезананд.

Дили ғамгину лабони ҳамӯши ман, ки ташнаи меҳрубоние буданд, табассуми ҳазине намуданд, вале ҷисми ман, ки дарун-дарун сӯхтаю абгор буд, дам ба дарун кашида нолиш мекарду Худо мегуфт: ҳар лаҳза ёди ӯ домангири ман мешавад, чунон месӯзад дилам, ки гуфтаниш номумкин аст. Аммо дили сангини ӯро Худо каме гармие нисбати ману муҳаббати ман надода, шунидам, ки ӯ маро дидану шунидан намехостааст, не, шояд ин суханон аз дурӯғе беш набошад. Худо кунад, ки чунин бошад.

* * *

Оҳ, модар, модар, модар! Панҷ баҳор инҷониб дидори шуморо надидам, шуморо ёд мекунаму дилам чун хезуми дар оташ уфтода қарс-қарс месӯзад. Лаънат ба ғарибӣ меҳонам, ки дидаҳои азизи азизро зи дидори ширини якдигар маҳрум сохтааст...

Модарчон, маро шунав, гарчи шунидан намехохӣ, ки чигарбандат дар ғарибихо чӣ машаққатҳо кашидаву зи танҳои ҳар ҳасу хошок, касу нокасро хеш хонда ва баъд чӣ чафоҳое зи дасти ин пастфит ратон кашида, ки ту шохиди он набудӣ, мани дилсӯхта танҳои танҳо будам, тани танҳо дар ин гирудорҳо...

* * *

Ойина зи дастам уфтоду шикаст. Зи эҳсосот ва садои он гумон кардам, ки дил зи сина канда шуд.

Хам шуда пораҳои шикастари бардоштам, то ба якдигар васл кунам. Нашуд, ки нашуд. Оҳ, Яздони пок, дили инсон ҳам ба сони шишае будааст, ки чун захм бардошт, табобат надоштааст ва бузурге рост фармуда, ки:

Шишаи бишкастари пайванд кардан мушкил аст.

Бале, аз рӯзе, ки ӯ зи ман ранчидааст, хам ӯро зи даст додаму хам дили гумкардари дигар ба даст оварда натавонистам, гарчи ҷисми хешро урӯн наздаш гузоштам, то сӯзонаду бирӯнаду бубахшад.

Зи сӯзишҳои дил эҳсос мекардам, ки ӯ чароҳате дорад. Рӯзе ғарқи дарёи андешаҳои хеш дилро зи сина баркандаму рӯи даст гирифтам. Дили хуниннолаи ҷонсӯзе бароварда гуфт:

–Маро нарас, ки дардмандам, эй табиби деррасида!

* * *

Модарчон! Оне, ки баъди ту барои ман азизтарин буду ҳастиямро бо ӯ мешинохтам, бо ӯ хушбахти хушбахт будам, дар лаҳзаҳои мушкили ҳаёт маро, муҳаббати маро пушти позад. Бо истехзо зи наздам гузашт. Лаҳзаҳое буд, ки хам гадои зиндагӣ гаштаму хам гадои кӯи ӯ. Ба ӯ номае ирсол доштам, чу дастони гадое ба сӯяш равон кардам. Вале

афсӯс, ки як пора нони пусидаро барои ману муҳаббати ман раво надид. Ман чанд рӯз гурусна будаму бо ёди ӯ ва хӯрдани ғамҳои ӯ худро сер мекардам.

Бале, модарҷон, ин нола нолаи дили чигарбанди туст, шунав. Ман ӯро дӯст медораму харчанд чафо кунад, дар нигоҳи мани дилсӯхта вафо асту ман ӯро то дами вопасин дӯст медорам ва гумон дорам, ки ҳамашабу ҳамарӯз бо ман аст. Бо ман аст ва аз ман аст... Аз ман. Он рӯзе, ки танҳои танхову саршори гиря нолону хазонгашта зи бекаси тифли бемору гирёни хеш рӯи даст доштам, ҳамон рӯз ҳам ёди ту кардам мӯхточи меҳрубониҳои ту будам, гарчи тифли ман меваи боғи дигар аст.

* * *

Чаро ман наметавонам ӯро фаромӯш созам? Охир ӯ бо номеҳрубониҳои хеш, бо нигоҳи саршори кинаву ғазаби хеш борҳо дар қалби афғори ман нохуни ҷудой зада, борҳо маро сайди нигоҳи сади хеш қарор додааст.

Ба хоҳири чӣ ин дили кӯчаку садпораи мани танҳо барои ӯ дарди мушкеле мекашад, кодир нест, ки ӯро фаромӯш созад?

Чаро? Чаро, худоё! Бо шарофати бузургҳои хеш заррае зи муҳаббати сӯзони ман дар қалби сангини ӯ ато намо, то дарки муҳаббати ман кунаду ҳастии нотавони ман тижӣ зи муҳаббати хеш аз ин дунё наравад ва ормонӣ нагардад ин қалби дар ёди ӯ саросар порагашта.

* * *

Ай худоё!

Қаринтарин дӯст, ҳамнишин, ҳамнафасу ҳамқадаҳи ман хар рӯз мегуфт, ки ту гуле ҳастӣ андар баҳор ва метарсам, ки қалби нозуки туро ин нокасон озор диҳанд. Ва гуфтаи ӯ

ҳама ба вуқӯъ пайваст. Нахуст шуда гули бехор дар назари қарингарин дӯсташ хор гашту ҳама гуна озорро ҳам зи даст ин дӯсташ кашид. Ў қодир гашт, то ду дили ташнаи муҳаббати якдигарро бо суханони шикаставар ба шикаст оварад. Худо худ шоҳиди кардаҳо ва гуфтаҳои ӯст.

* * *

Худоё, чӣ шуд бо инсонҳо? Якero, ки зи чон дӯст мешуморию дӯст медорӣ ва эҳсос мекунӣ, ки туро ӯ низ чунин дӯст медорад, чун дӯст дарқорие пайдо кард, ниқоби дӯстдорӣ зи чеҳра мегираду муҳаббати туро чу мо ле мефурӯшад ба дигаре. Вале чун ба аёдат мебиёяд, боз ҳамону ҳамон.

Дилбардорӣ мекунаду аз абёти дустдорӣ мехонад. Мегӯяд, ки барои ман гӯё ҳама рӯз ғам кашадааст: Аммо вақте ки парда зи рӯи ҳама найрангҳо бардоштем, гунаҳқори асосӣ худи ӯ дӯсти чонӣ баромад. Чи гурге дар либоси меш.

Ай бор худоё! Зи кардаҳои хеш шавад дилреш ин дӯсти бадандеш.

* * *

Шабе хоб дидам, ай чони ширини ширин. Хоб кучост миёни шаб, миёни бистари бе ту сард?

Миёни бистаре, ки ҳар шаб сурати туро дар оғӯши гарми хеш дорад. Маро бо ту ҳар рӯз рӯ бар ӯ месозад. Омадӣ, бўсае зи рӯям гирифтӣю ноаён гаштӣ. Зи ҳаловатибӯсаи чонбахши ту бедор гаштам, ки бе туям. Танҳои танҳо...

* * *

Ту маро бегона мегӯӣ, ки зи ман дил кандию рафтӣ битамом. На, ман ҳама лаҳза бо туям, ман ҳаргиз эҳсос намекунам, ки аз дигарӣ. Ҳама рӯзу ҳама лаҳза ту бо манӣ, гар-

чанде бе чону рӯҳӣ. Нигоҳҳои зебои ту зин дакунандаи дилу ҳаловатбахшандаи ҷони мананд. Ман барои хеш туро миёни чорҷӯбаи зебои тақдири хеш ҷо додаам, ки агар маро аз марги бераҳм ҷудо насозад, дигар қодир нест.

* * *

Тобистони гарму зебое буд. Дар макони дилрабое истироҳате доштам, басо хуби хуб. Анҷом баркашидаму худро урён миёни дарё гирифтаам. Моҳии зебое ба дастам афтод, гирифтаму ўро рӯи тани урёни хеш сар додам. Оҳ, ҳамон лаҳза зи ҳаловат чашм пӯшидам, навозиши дастони меҳрубони туро эҳсос намудам, ай ҷони ширини ширин...

* * *

Азизам, ман барои ту ривояте мекунам, ки ҳақиқати ҳақиқат аст. Рӯзгороне буд, ки ман дар диёре меҳмон будам, номаш—«Шахритус». Маро дар хонае ҷой доданд, ки замоне хонаи падари бузургвори шумо будааст.

Ва он лаҳзае, ки ман воқиф аз ин таърихи кӯҳан гаштам, ашк рехтам. Гузаштаи дуру ноаён пешгири андешаҳои ман шуд. Бо ҳаёли зебое, ки лаҳзаҳои кӯчакии шумо дар ин хона нақши хеш доранд, зи ҷой бархостаму ҳама утокҳоро дидан намудам, зи ҳар дару хишти хона, зи ҳар дару девори он садои шуморо мешунидам. Аз деворҳои фарсуда, вале зебои он симои падари бузургворатро мечустам, то замоне бо ӯ бошам. Агарчанде дар умри пурсӯзи хеш хушбахт зи онам, ки дидори шарифи модаратон муяссари ман гашт. Ва ман бе иҷозати шумо, агарчанде ки боиси хашми шумо гардид, ҷунин рафтор карда будам. Ман ба шумо гуфтаниям, ки ун лаҳзаҳо зи дарди муҳаббати шумо зи девонае беш набудам. Ба дидорбинии модаратон рафтаам, то ташнагии висоли шуморо дар дидани дидори модаратон шиканам. Вале афсӯс,

ки ташрифи софу беолоиши ман боиси дилгарониҳо гашт...Афсӯс...

Ва он модар ёде дигар зи мо накард, чунки чои ман дар назди он кас холи буд, он чойро хушбахте гирифта...

* * *

Шабҳое, ки ман месӯзаму худ ба худ мепечаму ашки сӯзон мерезам, магар боре дар хобҳои ширину бароҳати шумо медаромада бошам? То эҳсоси дарди ман кунед?

* * *

Ман зи носазогӯиҳои наздиктарин дӯсту маслиҳатгари шумо чӣ қадар чафоҳое кашидаам. Вале шумо боре нахостаед, ки дарди дили маро шунавед. Гоҳе ба хеш мепечидаму мегуфтам, ки наздатон замоне мешинаму ҳама дарди хеш мегӯям, вале боз меандешидам, ки на, боз гумон накунад, ки дар байни ду дӯсти қонӣ, ки ба қонӣ гуфтан ҳақ ҳам надорам, ҷудой андохтаниам, не, маро на ҷудоии шумо даркор аст.

Вале хуб медонам, эй қон, ки суханони он рақиб арзише бештар зи суханони ман доранд, агарчи саропо барои фирефтаанд ва зи найранге беш нестанд. Вале сад ҳайф, ки ҳақиқат талх аст.

Ва ман ба ин ҳол умеди ягонаи зи Оллоҳ дорам, ки рӯзе рӯ ба рӯ меояму ман сухан мекунам шумо зи кардаҳо ва гуфтаҳои наздиктарин дӯстатон воқиф мегардеду медонед, ки гурге будааст дар либоси меш.

Азизи ман, барои шумо чизеро мегӯям, ки ўро сухани ҷовидона меноманд: бузурганд онҳое, ки ба будани ишқи ҳақиқӣ бовар доранд.

Ман... Худои ман, замоне буд, ки ба будани ишқи ҳақиқӣ бовар надоштам ва инро зи афсонае беш намедони-

стам. Вале кунун, ки маро ин рӯзгорон ба сар омада, бо тамоми вучуд ба ишқ, ба ин дарди бузурги бепизишк эътиқод дорам...

Эътиқоде, эҳтироми бузурге чун ба Куръони Шариф.

Бале, ба ҳамин хотир ба суҳанони ҷовидонаи ман, ки ба-рои шумо гуфта мешаванд, гӯш бидихед.

* * *

Андешаҳои гуногун ва паёпай маро ба гузаштаи дури дур мебарад. Садои модаркалонам зи миёнаи гузаштаҳо ба гӯши дил мерасад. Пайваста мегуфт, ки: духтарам...

Инсон набояд хонаи гунчишкро вайрон созад, ки ин гуноҳи бузург асту набахшиданӣ! Вақте ки садои ӯ миёни пардаҳои ноумедии ман гум мешавад, дарди ҷонкоҳе вучудамро фаро мегирад. Ва басо меҳоҳам, ки дар қанори дашти танҳо бошам, дод занам, фарёд занам, гирям, дил ҳолӣ зи ғамҳо созам. Чаро ки хонаи гунчишкро вайрон қардан гуноҳ асту аз одамро не?

Худоё! Хонавайронию дунёвайронӣ як гуфтаанд.

Магар ман яке аз бадбахттарин занҳоям, ки ин занҷири сӯзонро дар пой ман андохтӣ ва ман аз сӯзишу муҳаббати ӯ чи гӯям, ки наравам ба ин қори саропо гуноҳ... На, ҳаргиз...

Бигзор ҳамеша хонааш обод бошад, ғаму дард ва шикасти ӯро ҳаргиз нашунавам, ки тоқати инро надорам.

Гарчи зи ман ҳамеша дур аст, гумон мекунам, ки моли ман аст, на аз дигаре. Ба ҳамин хотир маро басанда аст, ки аз дур ҳам бошад, маро ёд кунаду зинда бошад.

Худоё! Гарчи зиндачудой азобест, сангин.

* * *

Ҳамроҳ ба роҳ баромадем. Ҳамӯш мерафтем, мерафтем, танҳо гоҳ-гоҳе ба саволҳои якдигар ҷавоби кӯтоҳе медедем.

Лекин дилҳо ба якдигар роз мегуфтанд, ба бечуръати
мо гоҳо писханд мезаданд, ришханд мезаданд, ки чашмҳо ба
якдигар бармехӯранду тоби нигоҳи якдигар надоранд. Гӯё
дар оташе месӯхтанд. Вале дилҳои мо чашминтизори он бу-
данд, ки кай ба якдигар оғӯш мекушоём.

* * *

Ошиқ шудаму дард кашидам. Чехраи гулгунам намуди
заъфаронӣ гирифт. Бемор шудам. Бадбахтона, ин дард таби-
бе надоштааст. Ҳама табобатҳо барабас, рафтанд. Гуфтанд,
ки ошиқӣ ва давои дарди ту висоли ёр аст. Замоне бо тамо-
ми ҳастӣ бо ӯ бош ва шифо хоҳӣ ёфт...

Гуфтӣ, ки меоям, интизорӣ кашидам. Соати ваъда ҳам
гузашт. Дарк намудам, ки дил лаҳза ба лаҳза тавони хешро
аз даст медод, беҳуд мегашт расидам: дардашон дарде бу-
дасту бузург...

* * *

Ҷӯро ҳама вақт вомехӯрдм. Чиддӣ медидам. Худро ба
даст мегирифтаму бепарво нишон меодам, то розаш фош
нагардад. Вале гоҳо мешуд, ки нигоҳҳо ба ҳам мехӯрданд.
Нигоҳҳо роз мегуфтанд. Нигоҳҳо ташнаи дигар буданд,
ташна...

Ташнаи якдигар.

* * *

Ман ҳамеша роҳ ба сӯи бистари хеш бо дили шикаста
мегирифтам ва як умр безораш будам.

Ҷоло, ки ошиқам, гарчанде ки висоли ту муяссар нест,
ки бо хаёли ту зиндагӣ дораму роҳ ба сӯи он бистаре, ки
умре безораш будам, бетоқатона менигараму дӯсташ медо-
рам. Чунки чандест бо муҳаббати ту дар он бистар зиндагӣ
дорам. Ва аз он бӯи меҳр ва ҳисси навозиши дастони
маҳини ту меояд, ёро...

* * *

Чахонеро бо муҳаббати ту дӯст доштаму чӣ будани маънои зиндагиро бо муҳаббати ту фаҳмидам.

Кунун чаҳоне, ки дар чашмам ранге надошт, зеботарин асту шаҳди зиндагӣ, ки дар комам ҳамеша талх буд, ширинтарин...

Муҳаббати ту дар ҷону дили ман ҷунон маскан гирифтааст, ки ман на танҳо туро дӯст медорам модаратро дӯст медорам, ки туро бо меҳр парварид. Ватанро дӯст медорам, ки туро ба камол расонд. Хокашро дӯст медорам, ки бори кадамҳои туро ба дӯш гирифт. Обашро дӯст медорам, ки покият омӯхт.

Авлодатро дӯст медорам, ки бузургӣ ва баландиашро бароят мерос гузошт. Эй ҷону чаҳони ман...

* * *

Шаб фаро расид. Маро ғам гирифт, бархостам. Кӯҳнатарин пироханамро ба бар кардам. Пирохани ҳарири шабпӯш аз дарду ғами тани танҳо фарсуда шудаю тунук гашта, ки тамоми баданам метофт.

Ба рӯи синаҳои хеш даст гузоштам. Чашм пӯшидам, то ҳаловати дастони туро ҳис намоям, эй дури дури бевафо...

* * *

Хоб дидам, миёнамон рӯди софе ҷорӣ аст, ту он сӯю ман ин сӯ мондаам. Имдодталабона ба сӯят менигарам. Ба ман хитоб кардӣ:—Даст деҳ!

Даст додам.

Маро ба сӯи хеш кашидию мувозинат гум кардем. Ҳарду дар оғӯши якдигар ба коми рӯд фуру рафтем. Рӯд моро печонида ба ҳам бурд ва ба соҳили мурад расонд.

Дар соҳил бархостем рӯ ба рӯи якдигар. Рӯди кӯҳӣ моро

ба ин баҳона шуста, аз гуноҳҳо пок карда буд. Нидое омад, ки: «Эй ошиқон!... Худо шуморо барои якдигар офарида. Барои якдигар пок карда».

* * *

Чанд моҳ ошиқ будам. Сир накушодам. Дарди хешро шабҳо бо гиря сабук намуда, ғамро чун ғизо фурӯ мебурдам.

Охир дигар тавон намонд... Рози хеш ба дӯсти худ кушодам. Чунки дар пеши ту кудрати ба забон овардани «Ту ро дӯст медорам»-ро надорам...

* * *

Замоне миёни хаёлотӣ рангин зистам. Ман гуле Нилуфар будам нав зи об сар бардошта. Ту чун Шохпайкаре омадию рӯи барги ман нишастӣ. Маро хиссиёти ачибе фаро гирифт. Ту ро беҳабар миёни барги нозуки хеш печонидам ва ба об фурӯ рафтам. Ту ро бурдам дар чашмаи муҳаббати худ шустушӯ намуда дидам, ки дил ба дунёи хеш дорӣ. Боз баровардам, барги хеш кушодам, пок намудаму сар додам дар фазои муҳаббати худ...

* * *

Худоро дил сӯхт ба ман. Он чехраеро, ки як умр орзӯяш доштам, дӯст медоштам, ба ман рӯ ба рӯ сохт. Ба Яздони пок савганд, ки агар висолаш муяссар шавад, як умр намегузорам, ки ҷои бӯсаҳои ӯро аз лабу ҷои панҷаҳои ӯро аз тани ман касе зудуда созад. Намегузорам.

* * *

Лаҳзаҳои танҳои ба ёди ту хома ба даст мегирам, то чизе бароят рӯи саҳфа орам.

Аммо лаҳзаҳо мегузараду авроқ, сафеду хома хомӯш аст. Вучудам бо тамоми ҳастӣ фиғон мекашад, ки эй маъшуқаи сабрхоҳ, бархезу бирав, худро ба пояш андоз, то он сангдил заррае эҳсоси муҳаббати туро кунад.

Гуфт: – Бирав...

Ман чун шамъе дар висолаш сӯхта исто даам. Ман ўро мехоҳам, вале намедонам, ки ў маро мехоҳад ё не.

Худо накунад, агар не бошад. Ман ба хокистар табдил хоҳам ёфт ва маро боди ҳарза бо хеш хоҳад бурд.

Ман ўро дӯст медорам! Ман ўро дӯст медорам! Худоё! Басо мехоҳам, ки бори дигар зи модар тавлид шаваму бо ҳама накӯиҳо ба воя расида, бо ҳама покиҳо дар оғӯши ў бошам...

Аммо чӣ кунам, ки ними умр сарфи дигаре гашт, ки ўро намехостам...

* * *

Бархостам. То ба наздат равам. Рафтам, панча бар дар гузоштам. Ақл зи доманам мекашид: Марав! Марав!

Ҳайронам, ҳайронам. Худоё, тавфиқ...

Ман бо ҳама ҳастӣ туро дӯст медорам, аммо бо ў будан наметавонам. Зеро мегӯянд, ки бе никоҳ ҳаром аст. Наход ман туро бо ҳама покиҳо дӯст дораму барои якдигар ҳаром бошем?.. Не, ман, бо тамоми ҳастӣ аз они туам, Ҳалол будан мехоҳам... бо ту зиндаам...

* * *

Меғуфтанд, ки ишқи ҳақиқӣ ба забон намеояд.

Дар ҳақиқат ў оташе будаст, ки дилу чонро месӯхтааст. Чи гуна метавон оташ ба забон гирифт? Ман чаҳор моҳ азоб кашидам, то ба забон орам, вале забон дар ифодаи ин калима лол буд... Маҷбур бо забони хома хоҳам гуфт ки: «ман туро дӯст медорам ва муҳаббати ман ҷовидона аст, ҷовидона...»

* * *

Эҳсос мекунам, ки ин баҳор бароям зеботарин баҳори ҳаёт хоҳад буд. Чунки зи гулистони ӯ ман аввалин бор гулҳои муҳаббат хоҳам чид... Эй ошиқон!..

* * *

Илтиҷо дорам, ҳар лаҳза бо ёди ман бош! Чунки ман ҳама дам бо ёди ту зиндаам... Эй аввалину охирини ман!

Вақте ки хешро дар ҷаҳони ҳаёлот дармеёбам, худро дарунтари он мекашам, ки шояд он ҷо ҷаҳони дигаре бошад, вале боз чун шӯру валвала мешунавам, дилмонда боз бар ҷаҳони хеш бармегардам. Ва худ ба худ тан медиҳам ё хешро маҷбур ба он мекунам, ки зиндагӣ бо валвалаҳои зебо ва дардхояш зиндагист.

* * *

Ҳар гоҳ ғам меояд ва маро зери ҳадафи хеш қарор медиҳад, ман меғӯям, ки «Эй ғам, ту нотавонӣ, бирав».

Вале хуб эҳсос мекунам, ки бо панҷаҳои заҳрогинаш ғӯшаи дили маро захмин карда ва гоҳ-гоҳ дарди он ҷароҳат маро нороҳат месозад ва маҷбур месозад, то гузаштаҳои талхро ба хотир орам...

* * *

Чун ба балоғат расидам ва чизеро эҳсос мекардагӣ шудам, аз кучое ғурур сарвари ман шуд. Ва рӯзе даст рӯи сина зада гуфтам, ки: басо барои ман гуворо буд! Ғурур осудагии манро истифода намуда, бо тамоми меҳрубонияш ба оғӯш гирифт ва рӯи қафи дастони хеш гузошта баланд-баланд париданро омӯхт. Мани беҳабар зи шикастанҳо боз даст бар сина зада «ман» гуфтам. Ва он лаҳзаҳои дуввуми «ман» гуфтан эҳсос намудам, ки дилро сиёҳие пахш карда гу-

зашт... Аммо замоне даррасид, ки бар сихётарин ва вазнин-тарин лаҳзаҳои ҳаёт боз ҳамин ғурур ғолиб шудан хост ва гуфт: Тан надеху «ман» гӯй... Ақл гум карда, хостам «ман» гӯям, вале даст рӯи сина шикаст... ё шикастам...

Аз ин рӯ, мегӯям: эй азизон! Ғурур мардест бевафо ва мебарад ба кӯи нокомӣ...

* * *

Эй чони ман, як нигар, дар ин ҷаҳон муҳаббат танҳо ба сарват монда ва муҳаббати соф қариб, ки зи қалбҳо раҳти сафари якумрӣ баста. Аз ин рӯ, чу марде изҳори муҳаббат кунад, ки «эй зан, туро дӯст медорам», бароям хандаовар аст ва савол медиҳам, ки барои чӣ маро дӯст медорӣ?

Зеро сарвате надорам ва зи бори гароне бароят беш нестам...

Ва он замон, ки коми хеш мегирӣ, оғӯши ман бароят сард хоҳад шуд, зеро туро ишқи зан не, ишқи сарват ғуломи хеш сохта. Эй марди бевафо, барои оғӯши зан зи раҳгузаре беш қадр надорӣ, ки ноне зи хоне хӯрда рафта...

* * *

Зиндагӣ аз нигоҳи ман занеро мемонад, ки тани пур аз ҷароҳатҳои обдору хуншор аст.

Зи сахтии дарду нолаҳои ҷонгудоз дили мани сӯхта чи озорхое надида.

* * *

Вақте ки ӯ аз бари ман меравад, шайтони васвасаҳо дар вучуди ман чи тӯфонхое намехезонад.

Аз ин ташвишҳои барпошуда мурғеро мемонам, ки корд дар гулӯ ҳасту интизори каломи пок.

* * *

Барои худ пирахане дӯхтам бо сад умед, ки ранги сабз дошт. Рӯзе ба нияти неке ўро ба бар кардам.

Чанде зи рӯзу мохҳо гузашту бинам пироханам намуди заъфаронӣ гирифта. Оқибаташро аз он дарёфтам, ки диле дар сина ҷароҳатбор дорам, ки асараш ба ин пероҳан гузашта.

* * *

Ҳамеша мехоҳам, ки бо шакарханд қабул ва гуселат намоям. Вале афсӯс, ки лаҳзаҳои гусел сиёҳие дили маро бо дастонаш мефишорад ва он самимият, ки мехоҳам дар саропои ту резам, дар забону дар нигоҳам маҳв мегардад.

* * *

Ту ро он чунон мехоҳам, ки саропои вучуди ман шаъме-ро мемонад, ки оҳиста-оҳиста сӯхта, чакида ба коми хеш фуру меравад. Ва албатта рӯзе ба нестӣ хоҳад расид. Вале ту то он лаҳзаи вопасин дарк нахоҳӣ кард, ки зи кадомин дард мурда.

* * *

Худо! Барои мане, ки касе набудам ва ё чизе набудам, бехтарин, поктарин, нектарин бахт дода.

Новобаста аз оне, ки зи ночуриҳои ӯ сиришке дорам пайваста рухсорашӯи ман аст.

* * *

Матои муҳаббатро зи ноумедиҳо пора-пора кардам. Вале тақозои тақдирро бинед, ки замоне омад, ки ўро яъне матои пора-порашудаи муҳаббатро дарбех карда—дарбех карда матои пуррае намуда барои худ пирохани якумрӣ дӯхтам.

* * *

Мардеро дидам, ки дастагули дар даст доштаашро бо хашм канори роҳ партофта рафт.

Ба худ андешидам, ки чунин маҳбуб ё шавҳар ба талотумҳои дарёи муҳаббат тобовар нест.

Тобовар аз он нест, ки иродааш нотавонӣ дорад ва ин нотавонӣ ин мардро ба он оварда мерасонад, ки миёни дарёи пуртуғёни муҳаббат ғарқ хоҳад гашт.

* * *

Гули зебоеро дидам, даст бар он бурдам то аз бӯи хушаш димоғи сӯхтаро муаттар созам.

Беҳабар аз он, ки гул хор дорад. Хори он чунон дастамро озор дод, ки зи сӯзиши он дил ба дард омад. Он лаҳзаҳо ҳаёли ман ба дуриҳо парвоз намуду андешаи ногуворе маро фаро гирифт.

Гоҳо чунон суҳанони саҳт мезанӣ, ки шунидани он ба монанди сӯзиши ин захмиҳои хор аст, ки ҷону чигари маро ба дард меоварад.

Бале, аз оне, ки басте дӯстат медорам ва дӯстам медорӣ, меҳрубониҳоят зиёд аст, ин ҷароҳатҳое зи хорҳои забонат дили ман мебардорад зудшифоёбанда аз онанд, ки доруи қиматаш боз забони хуши туст.

Ҷаҳони зиндагӣ пур-пури азобҳост. Азобҳое, ки бо як такон додан тамоми ҷисму ҷонро месӯзонанд.

Маро хабардор месозанд, ки чун наздат дер оям, назди дӯсте ҳастам. Боварам намеояд! Аз он боварам намеояд, ки дили зори ман эҳсос мекунад, ки қадри маро бо дигаре фурӯхта истодааст.

* * *

Зи ноумедиҳо ашк мерезам, Дил ба фарёд меояд, ки ашк нарез, эй шикастадил, ғурури заниятро поймол накун, ки ҳаргиз ӯ бо як соат азобу як қатра ашкат наарзад.

* * *

Гоҳе чунон мехоҳам чаҳони ҷону тан, чаҳони бой дар худ доштаамро ба пой ту нисор кунам.

Дасти ақл ё хирад зи домони мани ошиқ мекашад, ки мағрури сухани зебо машав, ки рӯзе фиреби зебое хоҳӣ хӯрд.

Чандест, ки бо худ меандешам, ки агар маро дар оташ сӯзед зи ман хокистаре боқӣ хоҳад монд.

Маро дар зиндагонӣ, ай ҷони ман, чунон сӯхтӣ, ки зи ман хокистаре ба ёдгор намонда.

* * *

Чу худро дар зин дағӣ дарёфтам, ба худ андешидам, ки азобу уқубати он барои ман бегона аст.

Аҷаб хатоӣ беақлонае рӯзе, ки ин андеша маро доман гирифт, ба забон омад, то ба имрӯз дар панҷаи тамоми мушкilotу уқубатҳои он асирам.

* * *

Чанде ки умр меравад, ёди гузаштаи парешон маро думболагир мекунад. Ёди гузашта ба саволхое, ки чаро чакидаҳоямро бесохибу парешон ва хомаро канори фаромӯшӣ партофта домани дигар гирифтӣ, ай беҳунар, гуфта такаббурӣ мекунад. Ман бошам, аз пушаймонӣ ва шарм ба рӯи зиндагии гузашта нигоҳе карда наметавонам.

МУНДАРИҶА

Гулназар. Садои дили хассос	5
Шеърҳо.....	7
Дубайгӣ ва рубоӣҳо	90
Роғун – нури чашми ватан	117
Асрори санг. (Достон)	133
Фарёдҳо, фарёдҳо. (Гаронаҳо).....	145

Нилуфар Низомӣ

ОТАШИ ҚОНАФРӮЗ

(Мунтахаби ашъор)

Мухаррири ороиш *Ромиш Шералӣ*
Мухаррири саҳифабандӣ *Меҳрӣ Саидова*
Хуруфчини компютерӣ *Раъно Атоева*

Ба матбаа 28.09.2011 супорида шуд.
Чопаш 05.10.2011 ба имзо расид. Андоза 60x84 1/16.
Қузьи чопӣ 10,25. Адади нашр 500 нусха.

Муассисаи нашриявии «Адиб»-и
Вазорати фарҳанги Қумхурии Тоҷикистон
734018, ш.Душанбе, кӯчаи Н.Қаробоев 17а

Дар матбааи ҚДММ «Торус» чоп шудааст.
ш.Душанбе, кӯчаи Айнӣ, 5